

I goda grannars lag

- En studie av två fotbollsföreningars organisation och relationer -

Författare: Ola Möller
Uppsats Soc 464, 61-80 p
Vårterminen 2006
Handledare: Anita Dahlgren

Abstract

Författare: Ola Möller

Titel: I goda grannars lag - En studie av två fotbollsföreningars organisation och relationer

Uppsats Soc 464, 61-80 p

Handledare: Anita Dahlgren

Sociologiska institutionen, Vårterminen 2006

I denna uppsats studeras två fotbollsföreningar hemmahörande i Malmö, Husie IF och Kvarnby IK. Dessa föreningar har under den senaste 10-årsperioden haft väldigt olika utveckling vad gäller medlemsantal och föreningsprofil. Vid analysen används Bourdieus teorier med begrepp som kapital, fält, habitus och agent samt Webers teorier kring tjänstemän och byråkrati.

Frågeställningarna är ”Hur ser relationen mellan kansli och styrelse i de båda föreningarna ut och vilka effekter har balansen mellan dessa?”, ”Vilka skillnader finns i föreningarnas profil dels gentemot varandra och dels gentemot yttre aktörer i form av fotbollsförbundet och kommunen?” och ”Avspeglar sig eventuella skillnader mellan föreningarna i deras respektive policy?”.

Utgångspunkten är att det finns skillnader i föreningarnas organisation och ledarskap som har påverkat deras utveckling i skiljda riktningar.

Syftet är att studera hur föreningarna skiljer sig åt i sina relationer och sitt sätt att se på sin egen verksamhet.

Det empiriska materialet består av informantintervjuer med företrädare för de båda föreningarna, både aktiva och fd aktiva, samt en intervju med en företrädare för Malmö kommun. Vidare används tryckt material i ämnet, såväl från föreningarna själva som från fotbollsförbundet och media.

Slutsatsen i uppsatsen är att balansen mellan styrelsen – kansli påverkar hur föreningen framstår i andras ögon, hur föreningen fungerar internt och hur föreningen fungerar i relation till sin omgivning. En god balans mellan tjänstemän och förtroendevalda framstår som nyckeln till en framgångsrik föreningsverksamhet.

Nyckelord: *Symboliskt kapital, fält, byråkrati, ledarskap, fotbollsförening*

1. Inledning.....	4
2. Bakgrund.....	4
3. Syfte och frågeställning.....	5
4. Metod.....	6
4.1 Min egen roll.....	6
4.2 Etisk diskussion.....	7
4.3 Metoddiskussion.....	8
4.4 Val av teoretiskt perspektiv.....	10
4.5 Vem var Bourdieu?.....	11
4.6 Bourdieus teori.....	12
4.6.1 Kapital.....	12
4.6.2 Fält.....	14
4.6.3 Habitus.....	16
4.6.4 Agent.....	17
4.7 Weber.....	18
4.8 Webers teorier.....	19
5. Föreningarna.....	20
5.1 Husie IF.....	20
5.2 Kvarnby IK.....	21
6. Analys av empirin.....	24
6.1 Organisatoriska skillnader.....	24
6.1.1 Kansliets utformning.....	24
6.1.2 Styrelsens relation till kansliet.....	24
6.1.3 Antalet beslutsnivåer i föreningen och beslutsvägarnas längd.....	26
6.1.4 Förändringar i engagemanget.....	28
6.1.5 Konklusion.....	29
6.2 Mentaliteten.....	30
6.2.1 Kontakten med Husie.....	30
6.2.2 Kontakten med Kvarnby.....	30
6.2.3 Föreningarnas självbild.....	31
6.2.4 Attityden.....	31
6.2.5 Synen på varandra, synen utifrån på föreningarna och externa relationer.....	32
6.2.6 Konklusion.....	37
6.3 Policy.....	38
6.3.1 Husies policy.....	38
6.3.2 Kvarnbys policy.....	39
6.3.3 Konklusion.....	40
7. Sammanfattning.....	41
Litteraturlista.....	43
Bilaga 1.....	45
Bilaga 2.....	46
Bilaga 3.....	47
Bilaga 4.....	48
Bilaga 5.....	49

1. Inledning

I stadsdelen Husie finns det två fotbollsföreningar, Husie IF och Kvarnby IK. Dessa föreningar har varit en del av Malmös fotbollsliv i över ett halvt sekel i Husies fall och över ett helt sekel i Kvarnbys fall. Otaligt är det antal spelare, ledare och tränare som har passerat genom de respektive föreningarna. I en fotbollsförening handlar livet om många saker. En förening kan ha olika mål och visioner med sitt arbete. En del föreningar vill vinna till varje pris, en del vill bara spela fotboll för att det är kul. Somliga har elitsatsningar och medföljande miljonrullning, andra nöjer sig med att ha folk till ett seniorlag och med att ha råd till en fest då och då för sina medlemmar. Husie och Kvarnby är två föreningar, som delar idrottsplats, delar upptagningsområde och delar en historia, som grannar, som antagonister och som föreningar. I denna miljö finns många fenomen att studera. Jag tänker här studera föreningarnas nutidshistoria. Kvarnby, som varit "lillebror" under många år har plötsligt börjat hävda sig och idag är det inte längre självklart vilken klubb som är den dominerande i stadsdelen Husie. Vad som har hänt och hur det har hänt är vad jag tänker undersöka i denna uppsats. Att se vilka faktorer som är avgörande för en förenings framgång eller tillbakagång är en stor del av uppsatsens mål. Till min hjälp tänker jag använda Pierre Bourdieu och Max Weber, två framstående sociologer. Deras respektive teorier, Bourdieu med sin kapital-fält-habitusteori och Weber med sin teori kring byråkrati, passar väldigt bra för att undersöka föreningarnas utveckling och organisering.

2. Bakgrund

Det finns saker här i livet som man som människa värderar högt. Saker som får en att känna värde i livet. Familj, vänner och arbete är några av de saker som människor behöver för att finna mening i tillvaron. Dock finns det enligt många människor en sak som är långt mycket viktigare än detta, nämligen fotboll. För miljoner människor runt om i världen är fotbollen det största som existerar. Det finns till och med människor som startat religioner baserade på fotboll, tänker då närmast på den kyrka i Argentina där medlemmarna tillber den gamle storspelaren Maradona¹. Min egen bror sa till mig en gång att "Fotboll är inte på liv och död,

---

¹ Aftonbladet, 1 november 2002

det är långt mycket viktigare”. För mig är fotbollen och allt det som hör till fotbollen så som matcherna, föreningarna, arenorna och blodet, svetten och tårarna något jag måste få ta del av. Jag har tidigare skrivit om en grupp av aktörer som finns inom fotbollsrörelsen. Jag skrev min C-uppsats om domarna, om domarnas roll i denna sport som så många ser mer som en religion än en lek. Arbetet med min C-uppsats gav mig blodad tand. Därför vill jag fortsätta att undersöka det ”fält” som fotbollen utgör. Denna gång vill jag studera föreningslivet, närmare bestämt två föreningar i Malmö, Husie IF och Kvarnby IK. Dessa två föreningar är intressanta av många skäl. De befinner sig på samma idrottsplats, de har samma upptagningsområde när det gäller medlemmar, de har båda en väl utvecklad ungdomsverksamhet och de är båda bland de största fotbollsföreningarna i Malmö. Husie är dessutom från början en utbrytargrupp från Kvarnby. Kvarnby blev dessutom valda till ”Årets förening i Sverige” 2004 av Svenska FF.

För mig som fotbollsälskare och sociolog känns denna miljö väldigt intressant att studera. Att gå på djupet i dessa föreningar för att se likheter och skillnader, att undersöka dynamiken och integrationen men även konkurrensen och konflikterna, känns spännande.

3. Syfte och frågeställning

Mitt syfte med denna uppsats är att studera de båda föreningarna Husie IF och Kvarnby IK och vad som påverkat utvecklingen de senaste åren i dessa båda föreningar. Mitt fokus kommer att ligga på hur organisatoriska och ledarskapsmässiga faktorer påverkar två föreningars fortlevnad. Mina frågeställningar lyder:

1. Hur ser relationen mellan kansli och styrelse i de båda föreningarna ut och vilka effekter har balansen mellan dessa?
2. Vilka skillnader finns i föreningarnas profil dels gentemot varandra och dels gentemot yttre aktörer i form av fotbollsförbundet och kommunen?
3. Avspeglar sig eventuella skillnader mellan föreningarna i deras respektive policy?

Till min hjälp för att undersöka detta fenomen har jag för avsikt att använda mig av den franske sociologen Pierre Bourdieus teorier och även den tyske sociologen Max Weber. Hos Bourdieu tänker jag hämta begrepp som *fält*, *kapital*, *habitus* och *agent*. Weber kommer att bistå mig med sina teorier kring *byråkrati* och *tjänstemän*.

Mitt material kommer framförallt att bestå av informantintervjuer med olika företrädare för de olika föreningarna. Tre intervjuer med personer aktiva i föreningarna idag, en intervju med en person med ett förflutet i föreningarna för att ge ett tidsperspektiv på utvecklingen och en intervju med en företrädare för Malmö Fritid som en slags objektiv agent.

4. Metod

4.1 Min egen roll

Som jag tidigare nämnt är jag själv en passionerad fotbollsälskare. Jag ser fotboll som en stor del av mitt liv och jag brinner för sporten. Detta kan uppfattas som något problematiskt när jag väljer att fördjupa mig inom ett område som står mig så emotionellt nära. Min närhet till sporten skulle kunna ge somliga uppfattningen att jag håller sporten om ryggen eller att jag inte artikulerar mina begrepp tillräckligt noggrant och specifikt. Jag är inte sen att stämma in i att dessa orosmoment är närvarande. Risken för att bli ”hemmablind”² är uppenbar. Dock vill jag hävda att det är fullt möjligt för mig som fotbollsälskare att genomföra ett forskningsprojekt med alla de krav på objektivitet som finns³. Detta gör jag genom att jag är tydlig med min förförståelse och mina förkunskaper i ämnet⁴. Om jag artikulerar mina begrepp klart och explicit samt hela tiden är uppmärksam på hur jag själv uppfattar och känner inför den fakta som jag analyserar tror jag att min passion för sporten är en styrka snarare än en svaghet. Min operationalisering är således viktig⁵. Eftersom jag känner sporten, dels genom mitt brinnande intresse som gör att jag följer serietabeller och matchreferat från allsvenskan till division sju, dels genom att jag själv är en del i sporten pga att jag dömer fotboll, har jag en inblick och förståelse för fenomenet fotboll som inte alla har. Som sagt är det i detta som både styrkan och eventuella svagheter ligger. Vid de tillfällen då ”fotbollsspråk” används är det extra viktigt att jag är medveten om att det är just ett språkbruk som är specifikt för fältet fotboll och att långt ifrån alla människor är bekanta med detta språkbruk.

---

² Davies 1999

³ Holme och Solvang, sid 323 1991

⁴ Ibid sid 151

⁵ Ibid sid 160

4.2 Etisk diskussion

Med rollen som forskare följer ett ansvar. Ett mångfacetterat ansvar som tar sig olika former beroende på vilken del av ansvaret man talar om. Man har som forskare ett ansvar inför dem man undersöker, man har ett ansvar inför sina kollegor och man har ett ansvar inför hela samhället⁶. När man som utomstående forskare går in i en grupp och börjar undersöka och studera ett visst fenomen är det oundvikligen så att man påverkar gruppen. Genom sin närvaro påverkar man samspelet och den sociala miljön. Konsekvenserna av detta, positiva eller negativa, går inte att förutsäga. Det är lätt hänt att man trampar på ömma tår eller river upp gamla sår. Detta blir extra aktuellt i den typ av undersökning som jag ger mig på, en jämförande studie av två föreningar som sedan många år huserar på samma idrottsplats och där den ena av föreningarna är bildad av en grupp avhoppare från den andra. I en sådan miljö finns det säkerligen massvis med gamla konflikter och stötestenar, vilket jag fått många indikationer på i mina samtal med informanterna. Som forskare måste jag hela tiden försöka vara medveten om vilka konsekvenser det jag skriver kan få⁷. Jag måste ständigt ställa mig frågorna ”Är detta sagt i förtroende till mig” och ”Gynnar detta min forskning”? Om jag finner att något är sagt i förtroende till mig måste jag respektera detta för att min forskning ska vara trovärdig. Dock kan jag heller inte luta mig på saker sagda i förtroende då det inte är möjligt att redovisa detta offentligt. Även saker som är sagda på t ex min diktafon måste jag värdera. Det är viktigt att jag inte feltolkar det som är sagt och att jag inte lägger in egna värderingar utan verkligen håller mig till det mina informanter faktiskt säger. Därmed inte sagt att jag endast ska redovisa citat utan måste fortfarande kritiskt analysera mitt material för att se bortom det uppenbara och verkligen gå på djupet i min analys.

Mitt ansvar inför mina kollegor och samhället i stort innefattar till stor del ovanstående. Det är min skyldighet att kunna redovisa mina källor, att redovisa min förförståelse och att redovisa mina tankar och idéer. Goda referenser, goda noter och ett tydligt, precist och explicit språk är mitt skydd mot fallgropar här.

---

⁶ Ibid sid 324

⁷ Ibid sid 331ff

4.3 Metoddiskussion

När jag har samlat in empiriskt material till mitt arbete har jag gjort informantintervjuer⁸, använt studier av tryckt materiel från föreningarna och annat tryckt materiel från fotbollsförbund och media rörande fotboll i allmänhet och föreningarna i fråga i synnerhet. Till mina informantintervjuer har jag valt att intervjua fem personer, två personer med anknytning till respektive förening samt en person från kommunen. I Husie IF intervjuade jag Kent Lynard, kanslichef sen 1996 hos föreningen och innan det aktiv inom föreningen i många år och den före detta ordföranden Rolf Johnsson som satt som ordföranden mellan åren 1979-96. I Kvarnby IK intervjuade jag Lisa Appelgren, även hon kanslist sedan mitten av 90-talet, då för Kvarnby IK självfallet (Lisa var ej helt säker själv på när hon tillträdde tjänsten), innan dess mycket engagerad förälder inom föreningen samt den nytillträdde ordföranden P-O Westerlund som tillträdde vid årsmötet i år, dvs 2006, även han engagerad förälder först som ledare och sedan även som styrelsemedlem sedan 2003. Både Appelgren och Westerlund har varit aktiva inom Kvarnby IK sen tidigt 90-tal. Från kommunen intervjuade jag föreningsansvarig Jane Andersson med mångårig erfarenhet av föreningslivet i Malmö. Andersson innehar titeln ”Avdelningschef” på föreningsavdelningen på Fritid Malmö. När jag planerade mitt arbete hade jag för avsikt att göra fyra intervjuer, två med nuvarande respektive ordföranden och två med ordföranden för respektive klubb under året 1995. Detta för att få grepp om båda föreningarnas utveckling och syn på verksamheten under en tidsperiod och för att kunna följa utvecklingen och förändringarna som eventuellt skett. Just året 1995 valde jag för att jag upplevde det som ett år då Kvarnbys medlemsexpansion började bli påtaglig och att Husie började sin förändring kring denna tid. Dock grusades denna plan redan vid min första kontakt med Husie IFs nuvarande ordförande Lars Hansson. Jag ringde och berättade vem jag var och vilket syfte jag hade med min undersökning och Hansson gav mig omedelbart Kent Lynards namn och hänvisade mig dit. Hansson menade att Lynard varit i föreningen länge och satt inne med störst kunskap och rutin i de frågor jag avsåg ställa, bland annat om strukturer i organisationen och ledarskapet. Dessutom var det lättare att prata med Lynard då han satt på kansliet dagtid. Jag kände att det inte var läge att försöka förhandla i frågan⁹. Jag accepterade erbjudandet om att ringa Lynard istället¹⁰.

---

⁸ Ibid sid 91

⁹ Ibid sid 105

¹⁰ Mitt beslut i denna fråga grundar sig på flera anledningar. 1. Det var tidigt i undersökningen och jag tänkte att det vid ett senare tillfälle skulle vara möjligt att intervjua Hansson vid behov. 2. Jag upplevde inte det som att

Beslutet att ta intervjun med Lynard istället för Hansson fick stora effekter på hur mitt fortsatta arbete framskred. Jag beslöt att intervjua kanslisten i Husie och då kändes det naturligt att intervjua kanslisten i Kvarnby också. Jag gjorde dessa två intervjuer först och jag fick en förståelse för att både Lynard och Appelgren hade ett långt förflutet i sina respektive föreningar och deras inblick sträckte sig väl över den 10-11årsperiod som jag avsåg studera. Detta gjorde att jag upplevde att jag kunde frångå min ordinarie disposition och istället inrikta mig på att få en bra bild av händelseutvecklingen genom att prata med tillgängliga personer med insyn i verksamheten under den aktuella perioden. Detta hade både Lynard och Appelgren vilket jag snabbt fick klart för mig vid intervjuerna. Jag ville dock fortfarande tala med någon som innehar eller har innehaft ett förtroendeuppdrag i respektive förening. Efter analysen av kanslisternas respektive intervjuer upplevde jag det som att en intervju med Husies fd ordförande och Kvarnbys nuvarande skulle vara det mest lämpliga. Anledningen till detta beslut var för mig ganska enkel. Jag fann i analysen att den klubb som haft mest förändring i sitt sätt att leda föreningen var Husie och då ville jag få en insyn i hur ordföranden under mitten av nittioalet ledde föreningen. I Kvarnby förstod jag det som att styrelse och kanslirelationen var något så när densamma som för cirka tio år sedan, men mer om detta senare i analysavsnittet. Intervjun med Jane Andersson var en idé som kom fram när jag resonerade med min handledare. Tanken på att få en objektiv, yttre bild av de båda föreningarnas arbete hade länge funnits hos mig men jag hade stirrat mig blind på fotbollsfältet och inte sett bortom detta fält.

Mina intervjuer genomförde jag i fallet med de aktiva medlemmarna i föreningarna, dvs Lynard, Appelgren och Westerlund, i deras respektive klubbhus. Johnsson och Andersson intervjuade jag på deras respektive kontor, dvs deras arbetsplatser. Intervjuplatserna valde jag för att mina informanter skulle känna sig trygga och bekväma. Miljön är dessutom lättillgänglig för både mig och mina informanter och i övrigt anser jag att kontorsmiljön är väl lämpad för att genomföra intervjuer i då man som regel kan sitta på varsin sida av ett skrivbord och se varandra¹¹. Kontorsmiljön ger även en känsla av formalitet och det upplever jag som bra när jag undersöker två institutioner och deras representanter¹². Intervjuerna var alla cirka 30 minuter långa, dock ska det tilläggas att det blev mycket snack ”runtomkring” innan och efter intervjuerna då mina informanter var mycket pratglada och vårt gemensamma

---

Hansson ville delta i undersökning, detta kan vara en feltolkning då kontakten skedde på telefon men jag gjorde bedömningen. 3. För mig hade kanslisterna i de respektive föreningarna vid den här tidpunkten inte ingått alls i tankeplanen och min operationalisering, jag såg det som ett bra tillfälle att vidga mina vyer och få större djup i min undersökning.

¹¹ Holme och Solvang sid 107 1991

¹² Ibid sid 107

intresse för fotboll genast gjorde sig gällande. Men de rent formella intervjuerna varade i cirka 30 minuter som sagt. Återigen var det viktigt för mig att skilja på vad som var intervju och vad som var ”vanligt fotbollssnack”¹³. När jag intervjuade var jag tydlig med detta för att mina informanter skulle förstå att det som sades kunde komma att refereras till i mitt arbete. Att skilja på forskarrollen och fotbollsälskaren blev här uppenbart för mig. Det skriftliga materialet jag avser studera är på intet sätt några ”neutrala källor”¹⁴. Allt material skrivet av respektive förening har en given prägel från sin förening. Policydokument, årsberättelser och matchprogram är alla dokument som har för avsikt att framställa föreningarna i god dager. Problem som finns inom föreningen kommer förmodligen inte att vara uttalade i dessa dokument. Undantaget skulle kunna vara årsberättelser då där tillkommer en ekonomisk rapport och det är, förutsatt att föreningarna följer lagar och förordningar, svårt att mörka en dålig ekonomi till exempel. Dokument från kommun, fotbollsförbund och media kan ses som mindre färgade dokument. Dessa har ingen direkt koppling till föreningarna utan arbetar för den breda massans väl. Det är dock troligt att till exempel fotbollsförbunden vill visa upp en idealbild av fotbollen.

4.4 Val av teoretiskt perspektiv

Jag har valt att använda mig av Pierre Bourdieus teori i mitt arbete. Skälet till detta är att jag tycker Bourdieu har en teori som är väl lämpad för att studera den idrottsliga världen. Bourdieus begrepp kapital, fält, habitus och agent lämpar sig väl för att studera fotbollen, anser jag. För att komplettera mitt teoretiska perspektiv och få en bredare syn avser jag också använda mig av Max Webers teorier kring byråkrati. Skälet här, att nyttja även Webers teorier, är att det finns en tjänstemanna-förtroendevaldarelation och att man kan se det i båda föreningarna. Det finns en del som är byråkratisk trots att mycket av arbetet sker ideellt. Att nyttja mer än ett teoretiskt perspektiv och inkorporera två teorier ger, som jag upplever det, ett bättre djup, en bättre förståelse och en bättre grund för forskningen.

---

¹³ För den som vill ha en bättre genomgång av hur fotboll går till och vilka regler som gäller hänvisar jag till Möller 2004.

¹⁴ Ibid sid 323

4.5 Vem var Bourdieu?

För att skapa denna del av teoriavsnittet har jag använt mig av Donald Broadys två böcker ”Kulturens fält” från 1998 (red.) och ”Sociologi och epistemologi” andra upplagan från 1991. Donald Broady är professor vid Uppsala universitet och leder forskningsavdelningen för Utbildnings- och kultursociologi¹⁵. Jag har även använt mig av Bourdieus egen bok ”Kultur och kritik” andra upplagan från 1997, som för övrigt är direktöversatt från franska till svenska av Johan Stiernma, sociolog från Lund. Jag använder mig även av George Ritzers bok ”Sociological Theory” fjärde upplagan från 1996. Ritzer är professor vid universitetet i Maryland, USA¹⁶ och hans antologi används vid olika sociologiska grundkurser eftersom den, i alla fall i mitt tycke, är en bra introduktion till ämnet.

Pierre Bourdieu föddes 1 augusti 1930 i den lilla franska byn Denguin. Han växte upp i en medelklassfamilj och blev sedermera antagen vid ”Élcol normale supérieure” där han studerade mellan åren 1951 till 1954. 1955 började Bourdieus värnplikt som var förlagd till Algeriet och detta blev ett stort steg i Bourdieus liv¹⁷. I Algeriet började Bourdieu studera den algeriska befolkningens livsstil, närmare bestämt de kabylska böndernas heder, och fick en tjänst vid den humanistiska fakulteten i Alger¹⁸. När Bourdieu återvände till Frankrike fick han efter några års tjänstgöring vid universiteten i Paris och Lille, där han bland annat deltog i föreläsningar av antropologen Claude Levi-Strauss och arbetade som assistent åt den kända franska sociologen Raymond Aron, en tjänst som ”Directeur d'étude” vid ”Ecole pratique des hautes études”¹⁹. Detta innebar att Bourdieu fick en position i den franska akademien som gav honom tillgång till ett eget forskningscenter. Bourdieu själv hävdade att han insåg att han var antropolog och sociologi först kring denna tid, tidigare hade Bourdieu sett sig själv som en blivande filosof²⁰. Bourdieu arbetade hela tiden som forskare och blev aldrig en ”universitetsman”²¹ genom att han ständigt bedrev studier och forskning inom olika områden, allt från 1800-talslitteratur och konst till en studie av ungarlar på den franska landsbygden i Bearn.

---

¹⁵ www.broadys.se 2006-05-15

¹⁶ Ritzer sid ix 1996

¹⁷ Broady sid 108 1991

¹⁸ Bourdieu sid 7 1997, (Prologen av Gesser, Bengt)

¹⁹ Ritzer sid 538 1996

²⁰ Broady sid 111 1991

²¹ Ibid sid 11

1975 grundade han tidskriften ”Actes de la recherche en sciences sociales” för vilken han även var chefsredaktör²². 1981 fick Bourdieu ta över Arons stol för sociologi vid ”College de France”²³. Bourdieu hade nu fullbordat sin resa från Sydfrankrike till den högsta positionen inom fransk sociologi i Paris . När Bourdieu avled i början av 2002 fick detta uppmärksamhet även utanför Frankrike. Bourdieu omnämns bland annat som en av ”västvärldens ledande intellektuella”²⁴.

4.6 Bourdieus teori

Bourdieu använder sig av fyra centrala begrepp i sin teoribildning. Dessa begrepp är kapital, fält, habitus och agent. Begreppen är sammanbundna och är delvis beroende av varandra för att få sin rätta betydelse. Hur de hänger samman förklaras vid genomgången av varje begrepp.

4.6.1 Kapital

Det första man som sociolog förmodligen tänker på när man hör ordet ”kapital” är den marxistiska formen av begreppet²⁵. Detta är den rent ekonomiska betydelsen av begreppet och det är den vanligaste användningsformen, både inom akademien och i vardagligt språkbruk²⁶. Bourdieu har utvecklat begreppet till att även gälla andra områden. Kapital, i Bourdieus mening, kan på ett ungefär översättas med ”värden, tillgångar eller resurser”²⁷. I Bourdieus teori har inte kapital förlorat sin ursprungliga betydelse. Det Bourdieu har gjort är att han har utvidgat begreppet. Nya områden har blivit inkorporerade i begreppet. Dessa områden kan vara vetenskapligt kapital, kulturellt kapital, socialt kapital och utbildningskapital för att bara nämna några. Precis som det finns olika kapitalformer inom den ekonomiska sfären så som valuta, råvaror eller värdepapper, samlas vetenskap, kultur, socialt och utbildningskapital under ett gemensamt namn, ”symboliskt kapital”. Denna form av kapital, det symboliska kapitalet, är enligt Broady det mest grundläggande begreppet i Bourdieus teori²⁸. Begreppet

---

²² Ibid sid 108

²³ Ibid sid 112

²⁴ Sydsvenskan, 31 januari 2002

²⁵ För utveckling av begreppet se Marx 1985.

²⁶ ”Penningssumma” enligt SAOB 2006

²⁷ Broady sid 169 1991

²⁸ Ibid sid 169

används av Bourdieu för att beskriva och samla in relationer i den sociala världen. Symboliskt kapital är det som av andra människor eller institutioner ses värdefullt och angenämt. Inom utbildningsområdet är t ex titlar eller höga positioner inom akademien att anse som värdefullt kapital då det skänker innehavaren status på det fältet²⁹.

Den form av kapital som benämns socialt kapital är dock något annorlunda till sin karaktär. Med socialt kapital avser Bourdieu de relationer en individ har, dvs släktskap, vänner och dylikt. Det sociala kapitalet kan anses svårare att definiera än t ex utbildningskapital. Inom utbildningsområdet är det lättare att påvisa stort innehav av kapital genom betyg, examina eller skriftliga meriter. Att påvisa sitt släktskap eller vilka band man har till någon är svårare, det är inte många människor i dagens (svenska)samhälle som har t ex fullständig överblick över sitt släkttred³⁰. Att dessutom visa på vilka fördelar det har för en individ att ha en viss form av socialt kapital är svårare än att påvisa vilken effekt ett bra betyg i sociologi D kan ha³¹.

Relationen mellan olika kapitalformer är inte alltid given. I olika sammanhang kan olika former av kapital få vitt skiljda konsekvenser. Bourdieus sociologi medför att gränserna mellan vetenskapliga discipliner på sätt och vis suddas ut. Kapitalbegreppet kan användas för att studera vitt skiljda fenomen eftersom kapital kan existera inom alla fält³².

Kapital kan också existera i olika former. För det första är kapital inte nödvändigtvis bundet till en individ. Familjer, företag eller föreningar kan vara de som innehar kapitalet³³. För det andra kan kapital ta olika former i hur det existerar och vad det är som benämns som kapital. Förkroppsligat tillstånd, objektiverat tillstånd och institutionaliserat tillstånd är alla exempel på tillstånd som kapitalet kan ta. Förkroppsligat tillstånd är det Bourdieu skapat begreppet habitus för. Det objektiverade tillståndet är mer konkreta ting t ex pengar, en bil, en ko eller en dator. Institutionaliserat tillstånd är ting som är befästa i exempelvis lagar och förordningar. Körkort, betyg eller en yrkesexamen är exempel på detta tillstånd³⁴.

---

²⁹ Ibid sid 169f

³⁰ Som undantag kan möjligen nämnas adel och inbitna släktforskare

³¹ Med ett bra betyg på sociologi D kan man söka sig vidare till doktorandkurser, utan ett bra betyg går detta förmodligen inte, det är enkelt att påvisa. Att ha alla sina mor- och farföräldrar i livet behöver inte betyda fördelar, det kan i vissa sammanhang ses som en nackdel också.

³² Broady sid 180f 1991

³³ Ibid sid 181

³⁴ Ibid sid 181

4.6.2 Fält

Ett fält är vad man också skulle kunna kalla en sfär. Fältbegreppet har av Broady fått följande definition ”*ett system av relationer mellan positioner besatta av specialiserade agenter och institutioner som strider om något för dem gemensamt*”³⁵. Med detta vill Broady, som jag uppfattar det, visa att fält är ett begrepp som används för att beskriva olika intresseområden. Man kan tala om fält när det finns en gemensam faktor som binder samman en grupp människor så att dessa har en gemensam plattform med mer eller mindre givna regler som måste följas för att individen ska kunna inkluderas i fältet. Dessa regler kan vara både explicit och implicit uttalade. Man kan tala om att det krävs en insats för att få ingå i ett fält³⁶. Om man t ex talar om en individ som tillhör ett kommunalt fält, t ex Staffanstorps kommun, bör denna individ på något sätt tillhöra Staffanstorps kommun. Detta kan vara genom att en person är kommunalt anställd eller bor i kommunen. En person som är anställd eller bor i en kommun är explicit en del av det kommunala fältet. Det är svårt att förneka att denna person har en anknytning till Staffanstorps kommun. För en person som bott i kommunen för 40 år sedan är svårare att direkt påvisa att denna person tillhör det kommunala fältet Staffanstorp. Man skulle kunna hävda att personen implicit har en anknytning till kommunen och därmed tillhör det kommunala fältet Staffanstorp, dock beror detta helt och hållet på hur strikt man som forskare är i sin definition av vad som ska tillhöra ett fält och detta är självklart beroende av vad man vill studera.

Bourdieu har själv använt fältbegreppet om allt från det ekonomiska fältet till politikens och juridikens fält och från litteraturens fält till idrottens fält³⁷. Där det finns människor som har ett socialt utbyte finns det också ett fält skulle man kunna säga. För att utveckla det ytterligare uppstår ett fält där ”*människor strider om symboliska eller materiella tillgångar som är gemensamma för dem och bara dem*”³⁸. Ett fält måste också vara relativt autonomt³⁹. Det måste finnas faktorer som binder samman individerna inom fältet. Det måste också finnas ett slags erkännande på fältet. En individ som önskar ingå i ett fält måste svara upp till de normer som de redan ”*invigda*”⁴⁰ på fältet, explicit eller implicit, har ställt upp⁴¹. Man måste således

---

³⁵ Ibid sid 266

³⁶ Bourdieu sid 128 1997

³⁷ Broady sid 267 1991

³⁸ Ibid sid 267

³⁹ Broady & Palme sid 177 1998

⁴⁰ Broady använder ordet ”konsekrerade” men jag väljer att använda en något förenklad form.

⁴¹ Broady sid 268 1991 och Broady & Palme sid 177f 1998

”ha praktiska kunskaper om spelets regler”⁴². Önskar man ingå i fältet ”supportrar till fotbollsklubben Malmö FF” kan man explicit köpa medlemskap i klubbens ”fanclub” eller så får man vara supporter mer implicit genom att kanske följa alla klubbens matcher och kunna namnet på samtliga spelare i deras seniortrupp. Det som är viktigt inom ett fält saknar ofta betydelse inom andra fält. En supporter till Malmö FF som ingår i fältet för Malmö FF kommer antagligen inte att kunna tillgodoräkna sig något av sitt kapital från Malmö FF om han eller hon försöker ingå i Helsingborgs IF⁴³ fältet⁴⁴.

Ett fält uppstår inte, enligt Bourdieu, av att en ensam individ har ett intresse. Ett fält består i relationer mellan människor där det, som Broady uttrycker det finns ”specialister, institutioner och erkända värdehierarkier”⁴⁵. Det finns också en viss ordning bland individernas engagemang på fältet. Individer djupt involverade i ett fält tenderar att vara vad Bourdieu kallar ”ortodoxa”. Dessa individer är mindre benägna att vilja förändra och ser ofta mer till fältets intresse som autonomt fält än vad mindre involverade individer gör. Graden av engagemang och involvering i ett fält är svår att avgöra men kan bero på saker som position inom fältet, tid i fältet eller andra kopplingar.

Ett fält kan ingå i ett större fält. Automin gäller i definitionen vad som kan räknas in i ett fält, inte att ett fält alltid är självständigt och fristående från alla andra fält. Om man talar om fotbollsklubbarna Husie IF och Kvarnby IK som fält där det finns specialister(tränare, ledare), institutioner(styrelser, sektioner) och erkända hierarkier(A-lagsspelare, ungdomsspelare), innebär detta inte att alla som tillhör dessa respektive fält endast tillhör dessa fält.

Fotbollsklubbarna som fält måste anses tillhöra det större fältet ”fotbollsfältet” som i sin tur kan anses tillhöra ”idrottsfältet”. Fälten är ej heller bundna att tillhöra endast en ”fältierarki”. Fotbollsklubbar kan anses tillhöra ett ”Ideella föreningarfält” också för att ta ett exempel.

Återigen är det syftet med forskningen och vad man som forskare avser studera som avgör hur fältbegreppet ska användas⁴⁶. I min uppsats kommer denna ”uppbrutna” tillämpning av fältbegreppet att ske tydligt genom att föreningarna som jag studerar tillhör många olika fält.

Bourdieu har för att tala med Broady använt begreppet fält som ett ”*sökarljus, riktat mot system av relationer mellan positioner*”⁴⁷. Häri ligger begreppets styrka enligt Broady och jag är benägen att hålla med.

---

⁴² Bourdieu sid 130 1997

⁴³ Helsingborgs IF är också en fotbollsklubb så som Malmö FF.

⁴⁴ Bourdieu sid 128 1997 och Broady & Palme sid 178 1998

⁴⁵ Broady sid 269 1991

⁴⁶ Bourdieu sid 127 1997

⁴⁷ Broady sid 271 1991

Fält kan även användas i mer materiella sammanhang än mänskliga relationer. Bourdieu själv använde fältbegreppet i en studie av villafastigheter för att nämna ett exempel⁴⁸.

4.6.3 Habitus

Begreppet habitus används framförallt av Bourdieu när han talar om enskilda individer. Det är en slags personlighetsbeskrivning som sträcker sig in i en individs totala livshistoria.

Bourdieu använder sin habitusteori för att förklara varför sociala ordningar reproduceras.

Habitus är ”*system av varaktiga och överförbara dispositioner...det vill säga som strukturer som genererar och organiserar praktiker och representationer, vilka kan vara objektivt anpassade till sina mål utan att förutsätta någon medveten målinriktning, och utan förmågan att bemästra de operationer som krävs för att nå dessa mål behöver vara artikulerade*”⁴⁹.

Begreppet är intimt knutet till kapital, det är en del av kapitalet. Som tidigare sagts är habitus ofta det som kallas förkroppsligat kapital. De delar av kapitalet som är bundet till ens person kan kallas habitus. Erfarenheter och personlighetsdrag är delar av habitus. Om man talar om habitus på detta sätt är det också självklart att det finns ett habitus för varje människa⁵⁰.

Bourdieu själv har skrivit att ”*produkten av hela den biografiska erfarenheten*”⁵¹ är habitus.

Bourdieu har utvidgat habitusbegreppet till att även gälla det han kallar för ”klasshabitus”⁵².

När Bourdieu talar om habitus för klasser syftar han på ett habitus för en grupp av individer som har gemensamma sociala betingelser. Alltså grupper av människor som genom att de tillhört samma fält under en period samlat på sig erfarenheter och sätt att agera som är unika för deras grupp. De är alla agenter som har samlat symboliskt kapital inom ett autonomt fält och en del av detta kapital är deras klasshabitus⁵³.

Viktigt att komma ihåg är att Bourdieu inte använder ordet ”klass” i marxistisk mening, dvs som en beskrivning av olika gruppers förhållande till produktionsmedlen, utan för en grupp bildad av gemensamma erfarenheter⁵⁴.

Ett ord som ligger nära habitus, vilket redan nämnts, är förkroppsligande. Det är det som individen förkroppsligar som är habitus. Ett ”*system av dispositioner*”⁵⁵ som är unikt för varje

---

⁴⁸ Ibid sid 271(Dock avser jag inte utveckla denna del av fältbegreppet då det ej är relevant för min studie som består i mänskliga, sociala och symboliska relationer.)

⁴⁹ Bourdieu i Broady sid 225 1991

⁵⁰ Broady sid 226 1991

⁵¹ Ibid sid 266, fotnot 180

⁵² Ibid sid 227

⁵³ Broady sid 227 1991 och Peurell sid 135 1998

⁵⁴ Broady sid 227 1991

individ eller grupp. Habitus går således djupare än socialisationsteorier som ser yttre påverkan som det helt avgörande för vilka normer som skapar individens person eller gruppens karaktär. Bourdieu ser de sociala värdena som mer komplicerade än så. Det är inte tillräckligt att bara tala om stimulus/respons enligt Bourdieu⁵⁶. Istället måste man införa ett led av djupare tolkning och mening, ett led där alla en individs tidigare erfarenheter spelar in och samverkar. Härigenom skapas varje habitus till något unikt och det är detta som gör att ingen grupp eller individ är den andra lik.

4.6.4 Agent

Ordet agent⁵⁷ är för Bourdieu det som andra sociologer kallar ”aktör” eller ”roll”⁵⁸. Orden aktör eller roll är för Bourdieu för begränsade i sin betydelse. Agent kommer från latinet och betyder ”handla”⁵⁹. I vardagligt språk, påpekar Broady, kan betydelsen vara den motsatta när man tänker på hemliga agenter som agerar helt på instruktioner från högre makt. För Bourdieuska begreppet istället tolkas som att individen inte är en marionett utan en individ som handlar efter givna dispositioner, dvs genom sitt habitus och de sociala omständigheterna⁶⁰. Att Bourdieu inte vill använda aktör eller roll som sin huvudbenämning på individen är för att han anser aktör och roll ligga för nära teaterns värld där aktören eller rollen är en förutbestämd betingelse som agerar helt efter ett givet manus utan någon möjlighet att förändra det som sker⁶¹. Dock finns det tillfällen då Bourdieu använder termen aktör, det är inte så att Bourdieu utesluter termen eller på något sätt diskvalificerar den från sociologin. Som tidigare nämnts består fält av agenter med inbördes relationer till varandra. Det är ett ”*dialektiskt förhållande...agents handlande förändrar normer och värden, vilket i sin tur förändrar handlandet...*”⁶².

---

⁵⁵ Ibid sid 228

⁵⁶ Ibid sid 229

⁵⁷ Se t ex Bourdieu sid 128 1997

⁵⁸ Se t ex Goffman 1994

⁵⁹ Broady sid 230 1991

⁶⁰ Ibid sid 231

⁶¹ Ibid sid 230f

⁶² Peurell sid 135 1998

4.7 Weber

Som ett komplement till Bourdieu har jag tänkt använda en sociolog som Bourdieu själv har kopplat samman sin teori med, nämligen den tyske sociologen Max Weber⁶³. Weber, en av sociologins grundare, är välkänd inte bara inom sociologin utan även inom statsvetenskapen, filosofin och andra samhällsvetenskapliga discipliner. Därför avser jag inte ge en lika ingående levnadsbeskrivning som jag gjorde med Bourdieu⁶⁴. Webers teorier avhandlar en rad områden såsom religion, ekonomi och statsapparaten i stort⁶⁵. Det område jag avser använda mig av i den weberianska teoribildningen är den delen som behandlar byråkratin och tjänstemännen. Till min hjälp tänker jag använda mig av Webers egen ”Ekonomi och samhälle” volym 3 från 1987. Jag tänker även, för att få en lite modernare tillämpning av Webers teorier använda mig av en artikel av Dr Jannis Kallinikos vid London School of Economics and Political Science. Denne är aktiv inom organisationssociologins område. Artikeln heter ”The Social Foundations of the Bureaucratic Order” och är från 2004. Weber levde i Tyskland mellan 1864 och 1920. Hans far var en byråkrat och hans mor var kalvinist. Denna ambivalenta miljö påverkade Weber starkt och präglade hans sociologi. Sin karriär påbörjade Weber vid universitetet i Heidelberg för att efter avslutad militärtjänst ansluta sig till universitetet i Berlin⁶⁶. 1896 återvände Weber till Heidelberg som professor i ekonomi. Under några år runt sekelskiftet var Weber oförmögen att arbeta vidare då hans far, som stod honom nära, gick bort 1897. 1904 skrev Weber ut med sitt mest kända verk ”Den protestantiska etiken och kapitalismens anda”. 1910 hjälpte Weber till att starta det tyska sociologförbundet. Fram till sin död arbetade Weber vidare, hans sista verk, som han inte avslutade, var ”Ekonomi och samhälle⁶⁷”.

---

⁶³ Broady sid 277 1991

⁶⁴ För den intresserade kan jag dock rekommendera Collins 1986

⁶⁵ Ritzer sid 109ff 1996

⁶⁶ Ibid sid 112

⁶⁷ Ibid sid 113

4.8 Webers teorier

I sina teorier kring byråkratin utvecklar Weber metodiskt hur en byråkratisk apparat fungerar och uppkommer. Både den offentliga (statliga) och den privata (företag) byråkratin avhandlas. Principen som Weber lägger fast för att en byråkratisk apparat ska uppkomma är följande⁶⁸:

1. Det ska finnas ett explicit regelverk som reglerar systemet.
2. Det ska finnas en hierarki där en rollfördelning är gjord och styret av organisationen är klarlagt.
3. Det ska finnas en utvecklad dokumentbehandling.
4. Det ska finnas en specialiserad ämbetsmannakår.
5. Ämbetsmännen ska vara ämbetsmän och endast ämbetsmän.
6. Ämbetsutövningen är, som punkt ett antyder, regelstyrd.

När dessa punkter finns är en byråkrati ett faktum. Alla punkter måste inte alltid vara uppfyllda för att en byråkrati ska existera och fungera. Det är en idealbild att alla punkterna är uppfyllda⁶⁹. I byråkratin har ämbetsmannen blivit den dominerande faktorn, den person som organisationens verkställande ligger hos. Rollfördelningen mellan ämbetsman och förtroendevalda⁷⁰ är tydligt klarlagt i en väl fungerande byråkrati enligt Weber. För att ämbetsmannen ska kunna fungera i sin roll krävs det att han hela tiden bejakar professionellt agerande. Till skillnad från en förtroendevald kan ämbetsmannen inte kräva något utöver den föreskrivna ekonomiska ersättningen som finns för dennes yrkesutövning. Ämbetsmannen kan alltså inte exploatera sitt arbete för egen vinning och anskaffa sig fördelar och positioner genom utövningen⁷¹. För ämbetsmannen är byråkratin en objektiv instans och ämbetsmannen ska rationellt lösa de problem som uppkommer i enlighet med de föreskrifter och regler som finns⁷². Denna rationalitet bidrar till att forma ett expertvälde. Ordergången och procedurer blir standardiserade⁷³. Detta gör att enskilda fall inte blir behandlade som unika fall utan tidigare ordningar reproduceras och den individuella prövningen och bemötandet riskerar utebli i alla situationer utom på pappret. Genom att varje ämbetsman har ett klart avgränsat ansvarsområde och också är expert på detta område blir organisationen beroende av den

---

⁶⁸ Weber sid 58ff 1987

⁶⁹ Kallinikos sid 3 2004

⁷⁰ Weber använder sig av ordet ”honorationer”. Jag finner det ordet omodernt och översätter det till förtroendevalda, hedersuppdrag.

⁷¹ Weber sid 80 1987

⁷² Ibid sid 79 och 83

⁷³ Kallinikos sid 4 2004

enskilde ämbetsmannen. Det går inte utan vidare att ersätta en ämbetsman då det krävs expertis och specialkunskaper inom byråkratins alla delar. Samtidigt är den enskilde ämbetsmannen genom att denne lägger hela sin tid i byråkratin knuten till byråkratin⁷⁴. Detta skapar en symbios mellan organisation och ämbetsman men för en utomstående, den ”vanliga” medborgaren, blir denna symbios en rationell mur. Genom att ständigt behandlas av experter med endast smala kompetensområden riskerar en utomstående att fastna på en nivå inom byråkratin⁷⁵. Weber säger själv att ”*demokratin som sådan är motståndare till byråkratins herravälde*”⁷⁶. Byråkratiseringen är alltså enligt Weber inte alltid något positivt. Den kan också bidra till att distansera makten från folket. En stark byråkratiserad organisation tjänar alltid byråkratin, som nödvändigtvis inte behöver betyda folket⁷⁷.

5. Föreningarna

5.1 Husie IF

Husie IF bildades 24 augusti 1949 som en utbrytning ur Kvarnby IK med brandmannen Thure Pettersson som arkitekten bakom bildandet. Det var totalt 22 medlemmar som lämnade Kvarnby IK för att gå samman och bilda Husie IF. Husie IF bildades för att möta det växande fotbollsintresset bland ungdomar ute på området Husie och en förening ansågs, av utbrytarna, inte klara av att ta hand om alla dessa ungdomar⁷⁸.

Efter 1959 års jubileumsbok är det svårt att få några riktiga källor vad gäller Husies historia fram till 1979. Detta år tog Rolf Johnsson över ordförandeskapet och Husie var en breddförening med ett 20-tal lag. Man höll till vid gamla Husieplanen på Hohögsgatan och hade två anställda. Andan i klubben var lättsam och föreningens kassa förvarades i en plastpåse⁷⁹. Husie hade inte haft några större framgångar som fotbollslag när det gällde seriespelet och huserade i de lägre divisionerna. Föreningen var en familjeförening där spelare, ledare och inte minst tränarna drog det tunga lasset. I början av 80-talet började så föreningen att röra på sig. Olika projekt initierades av styrelsen och föreningen fick statliga

---

⁷⁴ Weber sid 83 1987

⁷⁵ Ibid sid 90

⁷⁶ Ibid sid 85

⁷⁷ Ibid sid 86

⁷⁸ www.kvarnbyik.se 2006-05-12

⁷⁹ Johnsson sid 3ff 1999

pengar för att bedriva musikprojekt, bilreparationer och danser⁸⁰. Bland annat hade man besök av dåvarande ungdomsministern Margot Wallström vilket var en stor händelse för den då ganska anonyma klubben⁸¹. Under slutet av 80-talet började klubben att, genom ett gott ledarskap från styrelsens sida knyta till sig olika personer med kvalitéer som var viktiga för en förening. Dock var det inte helt lugnt och styrelsen fick bland annat avskeda ett antal personer för att de inte ”gick ihop” med föreningen eller någon ledare. Men det var ett tydligt ledarskap där man lyfte fram problemen. Detta ledde i sin tur till att man initierade en ny typ av ledarskap där ”*en annan syn på ledarskap, metoder och strategisk planering*”⁸² blev gällande. Detta ledarskap gjorde att man lyckades locka till sig spelare utifrån som hjälpte föreningen att avancera inom seriesystemet. Under ett antal år låg föreningen i division III och var ett stabilt lag i denna serie. I samband med att Rolf Johnsson slutade som ordförande och att ekonomin kom ifatt Husie tvingades klubben inse att man inte klarade av att hålla ett lag på den nivå som man hade varit under några år och åkte först ner i div IV och sedan ända ner till div V där man ligger idag⁸³. På damsidan lyckades man under samma period klättra genom serierna och har idag ett damlag som ligger i division I, ett elitlag alltså. Som tränare för detta damlag har man idag profilen Lena Videkull som lockar många tjejer att komma till föreningen. Man har under ett par år varit ett mellanlag i division I. Föreningen har även haft lag i pojkallsvenskan under de senaste åren⁸⁴.

5.2 Kvarnby IK

Den 6:e maj 1906 bildades Kvarnby IK av ett antal ungdomar i byn Kvarnby utanför Malmö. Klubben bildades som en allmän idrottsförening. Första fotbollsmatchen spelades 1907. 1913 inträdde man i Riksidrottsförbundet. Klubben sysslade framförallt med friidrottslig verksamhet och fotbollen låg på is fram till 1926 då den återupptogs. 1927 lyckades man få sin första idrottsplats, Tallbacken. Fram till dess hade man framförallt bedrivit sin träningsverksamhet på diverse vägar och järnvägar runt om Kvarnby-Husieområdet. Bland annat hade det sprungits 400 och 1500 meter på Sallerupsvägen. 1933 fick man dock lämna Tallbacken för att istället husera på Solhagen. 1934 inträdde klubben för första gången i

---

⁸⁰ Ibid sid 4 och 16

⁸¹ Ibid sid 4

⁸² Ibid sid 7

⁸³ Persson 1976-1999

⁸⁴ www.skaneboll.se 2006-05-12

seriespel för fotbollslag och detta år lades övrig idrottsverksamhet ner. Nu var klubben en renodlad fotbollsförening. Dock har det återkommit andra grenar av idrottslig verksamhet i klubbens regi men dessa har kommit och gått. Vidare gick man med i ”Småklubbarnas samorganisation”⁸⁵ i Malmö. Denna organisation har bland annat till uppgift att arrangera ”Malmömästerskapen” och dessa mästerskap för juniorer vann Kvarnby första gången 1941, klubbens dittills största framgång. Året därpå var det dags för nästa stora framgång. A-laget tog sin första serieseger och klubben fick för första gången avancera uppåt i seriesystemet⁸⁶. 1946 fick klubben en ny klubblokal i en villa på Virentofta. Denna klubblokal var hemvist för klubben i nästan 40 år. 1949 kom så ett mörkt år för Kvarnby IK. 22 medlemmar lämnade föreningen för att bilda en ny klubb. Denna klubb blev sedermera Husie IF. 1952 bildades det första damlaget i klubbens historia. Detta lag var dock högst tillfälligt och spelade inte mer än några enstaka matcher. 1956 var det dags för 50-årsjubileum och detta firades med en supé. Under en lång period hände inte speciellt mycket i Kvarnby IK. Serielunken gick och klubben åkte upp och ner i seriesystemet. A-laget höll sig mellan division V och VII⁸⁷. 1975 fick klubben återigen en ny hemmaarena. Ellenborgsplanen blev klubbens första gräsplan detta år. 1977 startades en klubbtidning som sedan uppgått i Kvarnbys hemsida. 1982 fick klubben efter 36 år slutligen en ny klubbstuga då den gamla var utdömd. Klubbstugan flyttades denna gång till fd Hohögsskolan och där huserad klubben fram till 1994 då man flyttade till sin nuvarande klubblokal ute på gamla Lv4-området. 1983 återupptogs damlagsverksamheten på allvar när klubben för första gången hade lag med i flick- och damlagsserierna. Flickverksamheten lades senare på is men återkom 1999. Kvarnbys ”moderna” historia tar runt denna tidpunkt sin början i och med att man 1984 höll sin första fotbollsskola. Tidigare hade man haft väldigt få lag i de yngre åldersklasserna och sällan haft någon större ungdomsverksamhet. Nu började man satsa för att få en stabil ungdomsorganisation med spelare ända från knatteleden upp till Oldboys. Bland annat firade man detta år den första ”Kvarnbydagen” som var tänkt att bli en familjefest vilket det också blivit med tiden. 1997 vann åldersgruppen P88 Kvarnbys andra Malmömästerskap. Denna åldersgrupp är den ålder som sedan skördat stora framgångar i olika pojk- och juniorlagssammanhang. 1998 startade klubben för första gången en egen turnering, KIK-cupen, för pojklag. Ytterligare två cuper har sedan startats, dessa är dock inomhusturneringar.

---

⁸⁵ Idag heter denna organisation ”Fotbollsklubbarnas samorganisation”.

⁸⁶ Här bör nämnas att klubben året innan åkt ur den serie man nu återkom till. Man kom således tillbaka till ruta ett men det är ju inget som förringar en serieseger.

⁸⁷ Seriesystemen har under årens lopp lagts om ett antal gånger. Jag har försökt att ”översätta” till dagens seriesystem för läsarens skull.

1998 vinner P88-killarna återigen Malmömästerskapen och klubben börjar på allvar förstå att det är något stort med denna årskull. Som tidigare sagts återupptogs flicklagsverksamheten 1999 med en grupp tjejer på 7-8 år. Detta blev startskottet för den flickverksamhet som idag blomstrar. Under hela 90-talet växte föreningens ungdomsverksamhet kraftigt och klubben gick från att ha varit en liten småklubb i utkanten av Malmö till att bli en förening att räkna med, både på och utanför planen. 2002 vann P87-killarna ”Skånecupen”, vilken är världens största inomhusturnering i fotboll⁸⁸. Samma gäng killar vann sedan också inomhus-DM samma år. P88-killarna vill inte vara sämre och tar sin tredje triumf i Malmömästerskapen⁸⁹. 2003 bevisar Kvarnby att man inte bara har duktiga pojklag utan även flicklag då två(!) lag från klubben möter varandra i Skånecupens final för flickor 10. De duktiga killarna i åldrarna P87-88 spelar detta år i allsvenskan för pojkar 16 år. Dessa killar fortsätter sedan upp i juniorallsvenskan och får i mångt och mycket ses som klubbens stolthet på senare år. Från 1990 fram till 2004 hade klubben en explosionsartad utveckling vad gäller medlemmar och lag i seriespel. 1990 hade klubben 5 lag i seriespel och cirka 150 medlemmar(1993), 2004 hade man 23 lag i seriespel och nära 800 medlemmar.

All information ovan är från klubbens hemsida med utdrag från klubbens olika jubileumsskrifter.

---

⁸⁸ <http://www.mff.se/klubben/Skanecupen/Index.asp> 2006-05-09

⁸⁹ Att vinna Malmömästerskapen kan för den oinvigde te sig som en småsak men man ska ha i åtanke att Malmös fotbollsliv totalt domineras av den allsvenska klubben Malmö FF. Dessutom finns ett antal division I-III föreningar i staden. För en klubb i division V-VII är det oerhört stort att i en sådan konkurrens gå hela vägen och vinna, även på ungdomssidan.

6. Analys av empirin

6.1 Organisatoriska skillnader

Husie och Kvarnby skiljer sig på en rad områden när det gäller det rent organisatoriska:

1. Kansliets utformning
2. Styrelsens relation till kansliet
3. Antalet beslutsnivåer i föreningen och beslutsvägarnas längd
4. Förändringar i engagemanget

6.1.1 Kansliets utformning

Kansliets utformning ser väldigt olika ut i de båda föreningarna. I Kvarnby sitter det en kanslist och har hand om klubbens cirka 25 lag och 800 medlemmar. I Husie sitter det fyra kanslist, varav en är halvtid men som ska bli heltid inom kort, på kansliet. På Kvarnbys kansli sitter det en ensam kvinna och på Husies kansli sitter det en man som är kanslichef och tre kvinnor som är kanslist. Dessa fyra har hand om klubbens cirka 1200 medlemmar och cirka 35 lag är i seriespel. Detta innebär att kanslisten i Kvarnby är 1/800 medan Husies kanslist är 1/300⁹⁰.

6.1.2 Styrelsens relation till kansliet

O: Tror du att det skiljer att ni hade en kanslist och dom idag har 4?

R: Ja det innebär ju att styrelsen inte jobbar så mycket som dom borde göra utan måste anställa folk⁹¹.

Ovanstående citat speglar, enligt min uppfattning, väl Webers syn på den byråkratiska apparaten. Med ett otydligt ledarskap och ett ledarskap som inte är starkt skapas en obalans mellan tjänstemän – förtroendevalda⁹². Styrelsens relation till kansliet är också väldigt olika i

---

⁹⁰ Intervju Lynard och Appelgren

⁹¹ Intervju Johnsson

⁹² Med ”ledarskap” avses det ”politiska” ledarskapet. Dvs styrelsens ledning av föreningen.

de båda föreningarna. I Kvarnby har man en styrelse som arbetar med policyarbete, visioner, mål, relationer till kommunen, arbetet med att skaffa fram planer, ekonomin och sponsorer. Kansliet i Kvarnby sköter det rent praktiska. Träningstider, planläggning, ansökningar och olika former av anmälningar är kansliets jobb, med andra ord den mer dagliga verksamheten som mestadels består i pappersexercis. Det är en klar skillnad mellan vad styrelsen gör och vad kansliet gör. Kansliet ser till att föreningen går runt varje dag enligt de riktlinjer som styrelsen har lagt upp. Det råder en god balans i ansvarsfördelningen. Den byråkratiska apparaten är inte speciellt stor. Närheten mellan styrelsen och medlemmarna blir på så sätt större då beslutsvägarna inte är så långa. Hela föreningen fungerar som ett fält, dvs de enskilda agenterna agerar i samförstånd med varandra. Kanslisten i Kvarnby har väldigt liten insyn i arbetet som styrelsen bedriver. Kanslisten är inte med i styrelsen, inte heller som adjungerad. Detta gör också att kansliet står utanför de beslut som styrelsen fattar i den meningen att styrelsen hör med kansliet innan sina möten vad kansliet tycker och sen vägs det in som alla andra åsikter i besluten som tas.

O: Vad är styrelsens styrka då?

L: Dom håller ju i allting det här andra. Det där som måste göras. Dom bestämmer om ekonomin och ja⁹³.

I Husie är den byråkratiska apparaten mycket större. Med ett starkt kansli med ett stort antal tjänstemän skapas en obalans gentemot den förtroendevalda styrelsen. På grund av att föreningen har ett så pass stort kansli skapar man dels långa beslutsvägar, dels delar man upp sin organisation så att det skapas mer än ett fält i föreningen. Detta genom att man också har tre sektionsansvariga, varav endast damsektionens ansvarige sitter med i styrelsen⁹⁴. Det skapas alltså tre fält i föreningen, kanslifältet, styrelsefältet och sektionsfältet. Kanslichefen sitter som adjungerad i styrelsen. Detta ger en situation där kansliet blir inblandat i styrelsens arbete. Rollfördelningen blir därmed otydlig. Kansliet sköter till exempel mycket av sponsorarbetet och får därmed en viktig roll i den strategiska planeringen. Det starka kansliet blir också drivande i styrelsens arbete.

K: Det är både och. Men det är ju så med styrelser att dom gör inte så mycket om man inte säger till dom. Sen tar ju sektionsansvariga ett väldigt stort ansvar⁹⁵.

---

⁹³ Intervju Appelgren

⁹⁴ <http://www.husieif.com/> 2006-05-13

⁹⁵ Intervju Lynard

Detta förhållande bekräftas också från oväntat håll, nämligen Kvarnby. Där upplever man inte att Lynard har rollen som praktisk kanslist utan mer som en strateg som har hand om viktigare frågor.

L: Problemet för min del är ju att det byts folk där, inte Kent, utan Kent han håller ju inte så mycket i den här praktiska biten. Kent håller väl mest på med sponsorbiten, jag vet inte. Jag vet bara att Kent håller inte på med det här med matcher och så⁹⁶.

Den nuvarande byråkratin har uppkommit hos Husie på senare år. Under Johnssons tid var föreningen inte uppdelad i lika många fält, dels genom ett svagare kansli, dels genom att sektionsordföranden satt i huvudstyrelsen. Effekterna av detta påtalar också Johnsson mycket väl.

O: Hade ni sektionsordförande då? Hur fungerade det?

R: Ja det hade vi. Det fungerade bra för de olika sektionsordförandena satt då i huvudstyrelsen så det blev en direktkommunikation där.

O: Det gör inte alla idag. Hur fungerar det?

R: Du får ingen dialog. Det går inte. Du får ingen dialog. Styrelsen får en dialog och sektionerna får en. Du vet inte vem som ska bestämma⁹⁷.

6.1.3 Antalet beslutsnivåer i föreningen och beslutsvägarnas längd

Antalet beslutsnivåer blir som framkommit ovan olika många också. I Kvarnby är det styrelsen som tar beslutet. Kansliet tar sällan beslut i frågor som rör annat än den rent dagliga verksamheten och agerar endast på styrelsens initiativ. Alla medlemmarna i styrelsen har ett ansvarsområde vilket ger en god insyn i varje sektions arbete.

P-O: Ja, Nä vi har ju faktiskt delat upp styrelsen så var och en representerar varsin del. Jag är ordföranden, nån har hand om spelarrådets representant, nån har hand om ekonomin, vi har en som ansvarar för jubileet i evenemangsgruppen och nån som är ansvarig för seniortruppen och så vidare. Sen på styrelsemötena så får vi information från dom olika sektionerna⁹⁸.

---

⁹⁶ Intervju Appelgren

⁹⁷ Intervju Johnsson

⁹⁸ Intervju Westerlund

Närheten mellan verksamheten och styrelsen blir tydlig och beslutsvägarna korta. Det finns på så sätt endast en nivå som tar beslut och det är styrelsen. Fördelen med ett litet kansli visar sig också här i form av att kontakten mellan styrelsen och kansliet blir lättare och det blir direktinformation. Agenterna som är inblandade i ett ärende möts i direkt interaktion vilket underlättar kommunikationen, både vad gäller relationen kansli – styrelse och i relationen sektioner – styrelse. Det finns också en oro för att fler kanslisterna ska öka byråkratiseringen av föreningen. Det är med viss ambivalens som styrelsen ser på kansliets storlek.

P-O: Det kan ju bli en väldig påfrestning på henne också, för jag förstår ju att det är massor att göra. Vi skulle ju behöva fler kanslisterna⁹⁹.

P-O: ...men vill jag veta nåt så är det bara att fråga henne. Så den biten, hade vi haft fler kanslisterna så hade ju dom bitarna varit uppdelade på fler och då hade det nog varit svårare att få hjälp så bra, nu är det bara att fråga Lisa¹⁰⁰.

I Husie är beslutsnivåerna fler, styrelsen tar vissa beslut, kansliet vissa och sektionsansvariga vissa. Det skapar också längre beslutsvägar. Med ett stort kansli skapas det en situation där kommunikationen mellan olika agenter inte alltid är direkt. Det sker mer rapportering mellan olika led och således också mer byråkrati. Balansen mellan styrelse och kansli är heller inte tillfredställande. Kansliet är dominerande i verksamheten genom att de sitter med en stor tjänstemannastab som står för den stora delen av verksamhetens färdriktning.

O: Vem är viktigast för föreningen?

K: En enda? Ja det är svårt.

O: Är det du?

K: Nej det kan jag inte säga, även om många säger det, det kan jag inte tänka mig.

O: Ordföranden är viktigast?

K: Ja, jag kan inte säga mig själv. Även om jag vet att jag håller nog i det mesta här. Ordföranden är viktigast, det är ju han som håller i det, nå jag tycker ordföranden är viktigast.

O: Ordföranden är viktigast?

K: Ja absolut¹⁰¹.

Även om kansliet inser att det rent principiellt inte borde vara den drivande kraften i föreningen indikerar ovanstående citat att så är fallet. Kansliet har mycket makt och vet om det. Beslutsnivåerna är fler och beslutsvägarna blir därmed otydligare.

---

⁹⁹ Intervju Westerlund

¹⁰⁰ Intervju Westerlund

¹⁰¹ Intervju Lynard

6.1.4 Förändringar i engagemanget

I Kvarnby har engagemanget växt med åren. Från att ha varit en liten klubb på gränsen till att upphöra har man gått till att vara en ledande förening i Malmö. Att klubben expanderat sin verksamhet har givetvis ställt ökade krav på att folk måste engagera sig i föreningen. I början av 90-talet hade man inte ens en kanslist. I takt med att föräldra- och ledarengagemanget ökade skapades förutsättningarna som gjorde att föreningen kunde börja växa. Eldsjälarna i föreningen tog ett stort ansvar och kom med bärande idéer som lockade till sig ungdomarna i stadsdelen. Under ett 10-tal år ökade medlemsantalet från cirka 150 (1993) till över 750 (2003). Detta var en effekt av att engagemanget i föreningen fick ett uppsving. Som ett exempel på hur det ökade engagemanget artade sig berättar Westerlund om sin egen karriär inom föreningen och Appelgren instämmer i att det var påtagligt att engagemanget ökade i mitten av 90-talet.

P-O: När jag först kom med så var det väldigt enkelt att som förälder bara stå och titta på träningarna. Sen var jag ledare i 8-9 år och då stegrades ju belastningen. Det tar mer och mer tid¹⁰².

L: Och sen så blev det ju att den och den drog igång. Det rullade på efter det¹⁰³.

I Husie har engagemanget avtagit. Många av de ortodoxa medlemmarna har försvunnit ur leden och de som tagit över har varit mindre involverade på fältet för att tala med Bourdieu. Som en effekt av detta har byråkratiseringen tilltagit och föreningen har blivit mer professionaliserad. Den dagliga verksamheten blir viktigast och visionerna har försvunnit om man jämför dem med tidigare ledarskap. Föreningen har idag ungefär lika många medlemmar som man hade för 10 år sedan, 1200¹⁰⁴. Medvetenheten om detta är också stor i Husie. Man har en insikt om att det är andra tider idag och att ledarskapet ser annorlunda ut. En anpassning till det minskade engagemanget har skett.

O: Men förr var engagemanget större?

K: Ja, jag tror det.

O: Var det mer genuina Husiemänniskor som satt i styrelsen förr då? Det kanske är värdeladdat att säga så?

K: Jag förstår vad du menar.

---

¹⁰² Intervju Westerlund

¹⁰³ Intervju Appelgren

¹⁰⁴ Intervju Johnsson

O: Var det mer eldsjälens som satt i styrelsen förr?

K: Det var nog det ja. Det var bara Husie, Husie, Husie men det är nog förändrat, det är rätt många år sen¹⁰⁵.

R: Det var välorganiserat men styrelsen drev ju frågorna rätt så hårt. Jag var väldigt aktiv där och la nog en tjugo timmar i veckan där. Kansliet var ett komplement, en hjälp. Jag tror nog inte Lasse Hansson är lika aktiv idag vad gäller att driva frågorna. Därav blev kansliet och jag och Verner Larsson väldigt samspelade. Jag var inne i varje krona, jag visste var varje krona gick.

O: Varför tror du Hansson skickade mig till Lynard direkt?

R: Jag tror nog att Kent är den som får ta mycket där idag, med lite av dubbla roller. Han ser nog till att styrelsen tar tag i saker¹⁰⁶.

6.1.5 Konklusion

Att det finns organisatoriska skillnader mellan föreningarna visas inte minst genom att deras organisationer har olika struktur¹⁰⁷. I Kvarnby finns det en direkt länk mellan varje verksamhetsdel och styrelsen genom att varje ledamot har ett ansvarsområde där de sitter som ansvariga. Kansliet är endast ett litet mellanled i kommunikationen mellan styrelse och verksamheten. Kansliet är dessutom inte inblandat i styrelsens arbete och blir mer en kanal för styrelsen att föra ut sin vision genom.

I Husie har styrelsen antingen en sektionsledare eller kansliet mellan sig och verksamheten. Ett stort och starkt kansli där varje kanslist har kanslichefen att rapportera till skapar mellanvägar mellan styrelsen och verksamheten. Kansliet får även en roll i styrelsearbetet genom att kanslichefen sitter som adjungerad i styrelsen. Rollfördelningen blir otydligare. Engagemanget har också förändrats i de båda föreningarna. Det har skett en uppgång i Kvarnby, från en liten klubb med en sömning vardagslunk till en förening med idébärande ledarskap. I Husie har en regression skett av engagemanget och ledarskapet har blivit otydligare, vem är det egentligen som styr föreningen?

Förutom de rent strukturella skillnaderna finns det som jag upplever det en mentalitetsskillnad mellan de båda föreningarnas arbete. Detta baserar jag mycket på min kontakt med de respektive föreningarna. Detta ska jag gå vidare med i nästa avsnitt.

---

¹⁰⁵ Intervju Lynard

¹⁰⁶ Intervju Johnsson, (Verner Larsson var kassör under den aktuella perioden)

¹⁰⁷ Se bilaga 2

6.2 Mentaliteten

6.2.1 Kontakten med Husie

När jag tog min första kontakt med Husie ringde jag som jag tidigare nämnt nuvarande ordföranden Lars Hansson. Jag fick där veta att det var bäst att jag pratade med Lynard istället. Detta trots att jag sade att det gällde frågor om ledarskapet och om föreningens strukturer. Jag har sedan dess inte hört något av Hansson. När jag sedan tog kontakt med Lynard fick jag genast ett glatt bemötande och det gick fort att få en tid till samtal. Vissa svårigheter har dock funnits i kommunikationen även med kansliet. Om jag inte nyttjat mig av telefon har kontakten varit väldigt trög. På tre skickade mail fick jag endast svar på ett och det tog nio dagar att få det svaret. I mailet som jag fick svar på bad jag om att få en policy och någon form av historisk sammanfattning, till exempel någon jubileumsbok eller årsbok, skickat till mig och det skulle jag få om jag gav min hemadress. Någon policy eller historia fick jag inte hemskickat till mig. När jag sedan ringde 3 veckor senare i ärendet fick jag veta att jag kunde komma in någon gång i veckan efter för att få handlingarna. På grund av tidspress kunde jag inte vänta och när jag påtalade detta var Lynard mycket hjälpsam och jag fick komma in till kansliet och hämta handlingarna redan morgonen efter.

6.2.2 Kontakten med Kvarnby

Mina kontakter med Kvarnby har varit väsensskilda jämfört med dem jag hade med Husie. Vid min första kontakt med P-O Westerlund hade jag ett långt samtal där Westerlund ställde många frågor om vem jag var och vad jag ville veta. Han tyckte det var en strålande idé att vi skulle ses och han ville dessutom försöka få ihop det så att både han och kanslisten Appelgren kunde vara med för att ge mig svar på de frågor som Westerlund eventuellt själv inte skulle kunna svara på. Westerlund lovade att återkomma. Detta gjorde han dock inte vilket tvingade mig att återigen ta kontakt. Då bad Westerlund om ursäkt för att han inte hört av sig och förklarade detta med att han och Appelgren inte kunnat hitta ett datum då båda kunde närvara vid en intervju. Jag sade då att jag kunde kontakta Appelgren och intervjua henne¹⁰⁸. När jag

---

¹⁰⁸ Detta för att jag gjort intervjun med Husies kanslist Lynard och inte vid denna tidpunkt kände behov av att tala med Westerlund.

kontaktade Appelgren fick jag snabbt en tid till intervju och jag intervjuade henne. Dagen efter, på tisdagen, ringde Westerlund upp mig och erbjöd sig att bli intervjuad på torsdagen. Han var väldigt entusiastisk och ville gärna ställa upp. Min mailkontakt har också varit väldigt bra med Kvarnby. Jag har totalt fått fyra mail av tre olika personer inom Kvarnby. Dessa tre är Westerlund, Appelgren och av fd ordföranden Bo-Arne Nilsson. I dessa mail har jag fått alla handlingar jag har frågat efter, nämligen dels historia och dels statistik över föreningens verksamhet.

6.2.3 Föreningarnas självbild

Föreningarna ser på sig själv på lite olika sätt. Hos Husie finns en ”kaxighet” enligt Andersson på kommunen. Husie vet om att de har varit en division III-klubb och lever lite på sina minnen från den tiden. Viljan att komma tillbaka till eliten finns, om än inte explicit så i alla fall implicit, enligt Andersson¹⁰⁹.

Kvarnby har idag tagit över lite av den roll som Johnsson menar på att Husie hade under slutet av 80-talet. Då var Husie en ”social faktor”¹¹⁰ på Husieområdet. Idag har Kvarnby den stämpeln. Detta påpekar man själva i Kvarnby men även från kommunalt håll stärks denna tes.

P-O: Vi har hört att Skåneboll har alltid sett Kvarnby som det sociala alternativet till Husie¹¹¹.

J: Kvarnby är nog lite mjukare, lite mer jordnära. Dom är en social förening, medlemmarnas förening, skulle jag nog säga¹¹².

6.2.4 Attityden

Attityden skiljer sig marginellt som jag upplever det mellan Husie och Kvarnby när man talar om deras attityd till varför föreningarna drivs. Båda föreningarna talar om att verksamheten drivs för att ungdomarna ska ha en fritidssysselsättning. Dock upplever jag det som att

---

¹⁰⁹ Intervju Andersson (Med kaxighet avses som jag tolkar det viljan att vinna och en känsla av att vara ”bättre än andra”.)

¹¹⁰ Intervju Johnsson

¹¹¹ Intervju Westerlund

¹¹² Intervju Andersson

Kvarnby visar prov på sin ”sociala sida” när jag frågar om målen med föreningen. Husie visar samtidigt i viss mån prov på sin kaxighet. Kvarnbys ordförande nämner överhuvudtaget inte någonting om resultat i matchsituationer medan Lynard påpekar att självklart finns den typen av mål också.

P-O: Ett mål är ju att alla ska trivas i föreningen. Alla ska ha en klubbkänsla. Det ska vara kul att spela fotboll och det ska framförallt vara kul att spela fotboll i Kvarnby IK¹¹³.

K: Målet är att få alla ungdomar till och ha en meningsfull fritidssysselsättning. Så att dom har nåt att göra på fritiden och att alla ungdomar ska kunna komma hit. Sen å andra sidan vill man ju sträva framåt, att göra bra resultat, men det är en andrahandsfråga¹¹⁴.

Att Westerlund inte nämner resultatfrågan alls när vi diskuterar kring ämnet ”mål för föreningen” uppfattar jag som ett bevis för att Kvarnby verkligen lever som de lär. Husie lever på sätt och vis kvar i sin vision om att vara en social faktor men har inte lyckats bibehålla den rollen, i alla fall inte till den grad att man kunnat attrahera ungdomarna i lika hög utsträckning som Kvarnby. Kvarnbys attityd genomsyras av det policyarbete som man bedrivit och som ledde fram till den så kallade ”Blå Tråden” som behandlas senare i denna uppsats.

6.2.5 Synen på varandra, synen utifrån på föreningarna och externa relationer

När jag började tala med de olika representanterna från föreningarna i frågan om hur de såg på sin ”granne” fick jag överväldigande positiva svar. Det verkade som om föreningarna var väldigt goda grannar och att inte minsta osämja fanns föreningarna emellan.

O: Så kort sagt är grannsämjan god och arbetet är relativt smärtfritt?

K: Ja. Nu ja det tycker jag nog. Absolut, nu har vi kommit dit där vi vill ha det¹¹⁵.

O: Så det funkar bra att dela?

L: Ja, med tanke på vilken storlek vi har. Vi måste ju samarbeta annars blir det pannkaka och det funkar¹¹⁶.

---

¹¹³ Intervju Westerlund

¹¹⁴ Intervju Lynard

¹¹⁵ Intervju Lynard

Dock grumlades den bilden när jag talade med Kvarnbys nuvarande ordförande Westerlund. Det blev tydligt att allt inte var helt frid och fröjd och att det trots allt nog fanns ett visst mått av spänning emellan föreningarna.

O: Att dela idrottsplats i övrigt, hur är det?

P-O: Vi har ju fått det uppdelat så vi har olika träningsdagar. Vad jag vänder mig mot är ju lite att Husie dom ser detta som sin idrottsplats.

O: Dom gör det?

P-O: Så upplever vi det i alla fall¹¹⁷.

Skillnaden mellan citaten blir extra tydlig när man betänker vem som sagt vad. När de båda kanslisterna talar om föreningarna är allt frid och fröjd men när en förtroendevald uttalar sig om frågan blir den mer emotionellt laddad. Här visas tydligt det som Weber talar om gällande tjänstemännens specialisering. Kanslisterna är avlönade tjänstemän och har därmed en professionell inställning i frågan. Problem löses genom att den byråkratiska apparaten får mala. När de förtroendevalda ska uttala sig i frågan blir svaren aningen mer färgade. Detta kan också spegla den historia som klubbarna har med varandra.

Även hur föreningarna ser på varandra skiljer sig om man jämför med deras egen självbild. Husie har som Westerlund tidigare påpekar lite av ett storebrorshabitus. Det märks framförallt när Husie talar om Kvarnbys verksamhet.

K: Det är såhär att dom är en flickförening och vi är en pojkförening. Dom har jättemånga flicklag och vi har jättemånga pojklag¹¹⁸.

Detta ställer sig Kvarnby väldigt frågande till.

L: Jag har aldrig sett det så. Jag menar dom har ju damlag i division ett, tre och fem, så jag förstår inte riktigt vad dom menar med det¹¹⁹.

---

¹¹⁶ Intervju Appelgren

¹¹⁷ Intervju Westerlund

¹¹⁸ Intervju Lynard, (Inom fotbollsfältet har damfotbollen en avsevärt mycket lägre status i förhållande till herrfotbollen och att då tala om sig själv som "herrföreningen" och den andra som "damföreningen" blir i viss mån nedsättande. Dock ska sägas att detta är min tolkning och att Lynard kanske inte alls menade detta. Min spontana tanke är också att Husie inte alls är "herrföreningen" eftersom man de facto har ett elitlag på damsidan och förknippas, utifrån min erfarenhet, mer med damfotbollen idag än herrfotbollen. Båda föreningarna, dvs Kvarnby och Husie, har som tidigare nämnts herrlag som spelar i samma div V-serie.)

¹¹⁹ Intervju Appelgren

Förr var det mycket groll mellan föreningarna och detta lever självklart kvar som en del av föreningarnas grupphabitus.

O: Relationen till Kvarnby?

R: Den var tuff.

O: Vad var tufft?

R: Nä vi ville ju inte att dom skulle växa, vi ville helst bara att dom skulle spela på grusplanen för att dom låg i sexan. Vi hade väldigt lite kontakt med Kvarnby och vi sökte den inte heller¹²⁰.

L: ...man har ju läst brev och man har hört gammalt groll. Det verkar jätteknappt¹²¹.

Konkurrensen mellan föreningarna är påtaglig. På senare år har Kvarnby varit den förening som satt agendan på Husie IP. Detta har skett genom att man har varit den förening som haft idéerna, visionerna och varit bra på att hantera relationen till allmänheten. Viljan att medverka och hjälpa mig i mitt arbete kan ses som ett bevis för att Kvarnby medvetet arbetar för att få god PR och synas så mycket som möjligt. Detta var Husie tidigare bra på men i detta avseendet har man från Husies sida tappat idag. Kvarnby däremot har insett värdet av att öka sitt symboliska kapital via medieexponering.

O: Upplever du Husie som en profil i stan?

R: Nej. Dom syns aldrig i pressen, dom har inga idéer och dom profilerar sig inte. Kvarnby syns mycket mer i pressen idag, på det sättet som vi gjorde förr. Vi delade ju också ut klubbtidningen till alla hushållen i området, det görs inte nu. Dom säljer sig inte längre. Det är Kvarnby som gör det¹²².

P-O: Det kan ju bero på vår medieexponering dom senaste åren. Det goda ryktet vi har fått¹²³.

Det som har bidragit till att Husie har tappat mycket av sin lyskraft och att initiativet glidit över till Kvarnby, vad gäller bland annat medlemsrekrytering, är att Husie tappat ett tydligt ledarskap personifierat genom fd ordföranden Rolf Johnsson. I sina relationer till förbundet har Husie genomgått en radikal förändring. Johnsson hade en god relation till förbundet, både Skånes FF och Svenska FF.

---

¹²⁰ Intervju Johnsson

¹²¹ Intervju Appelgren

¹²² Intervju Johnsson

¹²³ Intervju Westerlund

O: Relationen till förbundet?

R: Den var mycket bra. Jag satt ju i Skåneboll och jag kände ju också Lars-Christer som var generalsekreterare i Svenska så jag hade väldigt bra ingångar där också.

O: Så ni hade mycket med förbundet då?

R: Ja, det var ju jag som fick dom att flytta ut till Husie. Det var enda gången Bertil Göransson förlora en omröstning. Så då blev där ytterligare kopplingar mellan Skåneboll och Husie IF¹²⁴.

Det symboliska kapitalets betydelse för en förening blir här uppenbar. Johnsson hade ett stort socialt kapital vilket han kunde utnyttja till Husies fördel. Idag saknas det kapitalet och därför har Husie ingen djupare relation med förbundet och den relation man har är av mer materiell karaktär.

K: Ja Svenska har vi inte så mycket kontakt med, vi har en damansvarig han är upp på möte i Stockholm och det fungerar jättebra. Skåneboll har vi inga problem med alls tycker jag, även om dom är lite dyra. Det är alltså dyrt att vara med där, dom tar ut hutlösa priser tycker jag. Men det är väl vad dom ska ha kanske, men annars så har vi en bra relation till dom, absolut¹²⁵.

Även här har Kvarnby tagit upp lite av Husies gamla anda. Man har i Kvarnby inte tidigare haft någon djup relation, på det sätt som Husie hade genom Johnsson, till Skånes FF. Dock såg man till att genom initiativ från styrelsen till att skaffa sig ingångar till Skåneboll. Detta skedde i samband med att man arbetade fram sin policy. Då sökte man hjälp av Skåneboll och fick den hjälp man behövde. När man sedan insåg styrkan med att ha någon med ett starkt socialt kapital på fältet ”Skåneboll” rekryterade man en person ur Skånebolls led till sin egen organisation och skaffade sig således en fördel. Denna person hade även ett stort utbildningskapital i form av en föreningsutvecklarkompetens.

O: Har ni haft hjälp av externa krafter i ert reformarbete?

L: När vi skulle göra ”Blå tråden”, då tog vi hjälp av Skånes FF för att dom skulle hjälpa oss att dra i det här, för vi sa att det är jättesvårt att samla alla och veta hur man ska lägga upp det här. Då kom där en kille och hjälpte oss... Det var ju därför vi anställde honom¹²⁶.

Det blir väldigt tydligt att bristen på ett tydligt ledarskap har fått konsekvenser vad gäller initiativet på Husie IP. Den obalans som råder mellan styrelse och kansli hos Husie har lett till

---

¹²⁴ Intervju Johnsson

¹²⁵ Intervju Lynard

¹²⁶ Intervju Appelgren

att Kvarnby fått chansen att hävda sig och tagit den. Ett av skälen till detta var den ekonomiska svårighet som Husie hamnade i under slutet av 90-talet¹²⁷.

Skillnaderna mellan föreningarna visar sig också i deras relation till kommunen. Hos kommunen upplever man att föreningarna skiljer sig i sin profil. Arbetsfördelningen i föreningarna är något man på kommunen har uppmärksammat. Obalansen som råder i Husie är uppenbar för kommunen.

J: Kent leder arbetet och leder nog i viss mån styrelsen också¹²⁸.

Att förhållandena är annorlunda i Kvarnby är också något som kommunen uppmärksammat. Bilden av att Kvarnby som en förening med balans mellan tjänstemän och förtroendevalda är något som Andersson är beredd att stämma in i. Andersson spekulerar i att styrelsen även har mer insyn i verksamheten i Kvarnby.

J: I Kvarnby är arbetsfördelningen, som vi upplever det, mycket tydligare. Lisa gör en sak, styrelsen en annan. Dom vet vad och vem som bestämmer¹²⁹.

Husies relation till kommunen är också väldigt annorlunda jämfört med Kvarnbys utifrån föreningshåll. Husie har en historia, dels genom Johnsson som hade väldigt god kontakt med kommunen i och med sitt starka professionella kapital¹³⁰, och dels genom att man haft ekonomiska stöd från kommunen under många år, bland annat fick man hjälp med att samla alla sina lån hos kommunen till förmånlig ränta istället för att ha lån hos ett större antal fordringsägare¹³¹. Kvarnby däremot har haft väldigt liten kontakt med kommunen i ärenden som inte har gällt den rent dagliga driften med t ex fler planer och inomhustider.

O: Hur var samarbetet med kommunen?

R: Jag hade ju alla dom ingångarna via jobbet, jag hade ju hela det nätverket¹³².

L: Har vi nåt förhållande till kommunen höll jag på o säga¹³³.

---

¹²⁷ Intervju Andersson och intervju Lynard

¹²⁸ Intervju Andersson

¹²⁹ Intervju Andersson

¹³⁰ Johnsson är chef för gatukontoret i Malmö

¹³¹ Intervju Andersson och intervju Johnsson

¹³² Intervju Johnsson

¹³³ Intervju Appelgren

6.2.6 Konklusion

Mina kontakter med föreningarna har varit väldigt olika och skiljt sig åt både till form och i intensitet. Detta har jag tagit som incitament för att göra tolkningar angående föreningarnas syn på sig själv och omgivningen. Det kan anses långsökt och som övertolkning att dra slutsatser kring bland annat Husies byråkratiseringsgrad på sådana grundvallar men jag tycker att det finns flera punkter som pekar på att jag är inne på rätt spår i frågan. Att mina kontakter varit mer intensiva med Kvarnby kan givetvis leda till misstankar om särbehandling av Kvarnby gentemot Husie men jag upplever inte att så är fallet. Att en förening aktivt vill delta i ett forskningsprojekt kring sig själva tycker jag ska ses som att föreningen upplever sig själv vara vid ”god hälsa”¹³⁴. De två föreningarnas självbilder och attityder skiljer sig mindre från varandra än jag från början trodde att de skulle göra. Båda föreningarna har en bild av sig själva där de ser ungdomarnas väl som första prioritet. Tävlingsmomentet kommer i andra hand och i Kvarnbys fall är det förvånansvärt frånvarande i dialogen med mig. Dock har Husie en lite kaxigare attityd enligt omgivningen, då främst i form av kommunen, men även i sina uttalande om Kvarnby som ”flickföreningen”. Att det skulle vara helt friktionsfritt mellan föreningarna stämmer som jag uppfattar det inte heller helt när man betänker Westerlunds uttalande om att Husie ser idrottsplatsen som ”sin”. De relationer som råder mellan föreningarna bekräftas i mångt och mycket av kommunen och fd ordföranden i Husie Rolf Johnsson påvisar i slående många fall att det skett förändringar från förr till idag. Synen på föreningarna är idag lite av den omvända. Inte för att Kvarnby tidigare sågs som ett elitalternativ men för att Husie inte längre ses som ”det sociala alternativet” och för att Kvarnby övertagit denna roll. Vikten av ett tydligt ledarskap¹³⁵ och symboliskt kapital blir slående uppenbart när man jämför föreningarnas medlemsutveckling de senaste 10 åren.

---

¹³⁴ Därmed inte sagt att Husie skulle ha ”dålig hälsa”.

¹³⁵ Med ledarskap avses här det ”politiska” ledarskapet.

6.3 Policy

6.3.1 Husies policy

Husies policy¹³⁶ består av uttalade riktlinjer för varje åldersgrupp upp till 16 års ålder. Här beskrivs hur varje lag ska träna, ledas och vilka tävlingsresultat och turneringar som prioriteras. Laguttagningar berörs och ett antal turneringar och serier, där bästa möjliga lag ska ställa upp, presenteras. Redan från 11 års ålder börjar man ge detaljerade riktlinjer för talangutveckling och för hur spelare ska utvecklas. Policyn blir mer och mer detaljerad på detta område för varje åldersgrupp. Detta bekräftar till viss del det som tidigare nämnts att Husie har en elitsträvan och en vilja att avancera uppåt i seriesystemet. Visserligen har föreningen ett elitlag i form av sitt damlag men policyn gäller såväl flickor som pojkar. Detaljerad styrning i talangutvecklingen syftar, som jag tolkar det, till att stärka dels den enskilda agenten men även till att stärka klubbens samlade spelarkapital. Detta kan te sig som en självklarhet men det påvisar, som jag uppfattar det, ett mål som är större än ”att få alla ungdomar till och ha en meningsfull fritidssysselsättning”. Detta kan jag säga eftersom detaljstyrningen börjar redan vid 11 års ålder, vilket är en låg ålder i detta sammanhang¹³⁷. Föreningens grupphabitus påverkas också i riktning mot att vara det som omnämns som ”lite kaxigare” i och med att man har en så pass tydlig elitinriktning för ungdomarna. Det blir en implementering av en elitattityd genom hela verksamheten och ungdomarnas habitus påverkas härigenom kraftigt.

Policyn utvecklar inte någon form av uppförandekod för medlemmar i Husie. Kamratskap och att alla ska trivas är det närmaste policyn kommer att beröra saken men den avhandlar ämnet på mindre än 3 meningar. Den innehåller inget om föreningens hållning till droger eller dess arbete emot dessa¹³⁸. Något avsnitt för hur verksamheten ska bedrivas för spelare, ledare och tränare i åldersgrupperna över 16 års ålder finns inte.

---

¹³⁶ Jag vill göra en reservation här. Jag bad om att få Husies policy och åkte in till Husies kansli för att få den. Där fick jag en trave papper med benämningen ”Husie IF – Utbildningsplan; Malmö våren 2004”. Lynard gav mig den och sade att detta var klubbens policy. Om det skulle vara så att det blivit någon missuppfattning här beklagar jag detta men jag utgår ifrån att jag fått rätt handling då jag trots allt fått den i handen av ansvarig kanslist.

¹³⁷ Kan nämnas att få klubbar börjar så tidigt med att ge riktlinjer för talangutveckling. Som exempel ger inte ens superettaklubben Landskrona Bois sådana riktlinjer.

¹³⁸ Därmed inte sagt att Husie IF skulle vara drogliberala eller dylikt.

I arbetet med att ta fram policyn har Husie inte tagit hjälp av några yttre agenter utan har själva arbetat fram policyn.

K: Oja, vi har från hur det ska fungera från fotbollsskolan ändå uppåt. Det finns på pränt. Sektionsordförandena gjorde det förra sommaren, sen presenterades det för styrelsen som tittade på den, kanske gjorde en del ändringar, sen tog vi den och gjorde den klart så nu finns den här¹³⁹.

6.3.2 Kvarnbys policy

Kvarnbys policy är den så kallade "Blå Tråden". Denna policy har blivit uppmärksammas både på det mediala fältet och inom fotbolls fältet¹⁴⁰. Policyn är en genomgång av hela Kvarnbys verksamhet från spelare och ledare till föräldrar och tränare. I motiveringen till Kvarnbys utnämnelser som "Årets förening 2004" kan läsas angående policyn att "*Den "blå tråden" anger ramar och riktlinjer för hur ungdomsarbetet i föreningen ska bedrivas, med syfte på förbättring och utveckling av fotbolls färdigheterna. Men anger också hur man tar hand om individerna, oavsett bakgrund och social status, på bästa sätt.*"¹⁴¹. Policyn går metodiskt igenom hur Kvarnby ska arbeta med "Fair Play", spelarnas individuella utveckling och andan som ska råda i klubben. Individen lyfts fram och varje enskild medlem tas på största allvar.

O: Hur jobbar man för det?

P-O: Vi hade faktiskt det uppe nu på vår stora ledarträff, vår kick off. Hur vi på något sätt ska skapa en klubbkänsla. Klubbkänsla är ju någonting som är väldigt individuellt, vad som är klubbkänsla för mig är kanske inte klubbkänsla för dig utan man har kanske någon annan känsla för det¹⁴².

Ledarrollen och föräldrarnas roll i föreningen påtalas starkt och ett långt avsnitt behandlar vilket stöd ledare och föräldrar ska ge men även vilket stöd som ska ges till ledarna i deras utbildning och ledning. Riktlinjerna för åldersgrupperna är inriktade på att alla ska få spela.

---

¹³⁹ Intervju Lynard

¹⁴⁰ Sydsvenska Dagbladet, 8 september 2004 och www.svenskfotboll.se 2006-05-14

¹⁴¹ www.svenskfotboll.se 2006-05-14

¹⁴² Intervju Westerlund (Att Westerlund talar om "individuell klubbkänsla" förbryllade mig något eftersom klubbkänsla, enligt min uppfattning, är samma för alla. Jag tolkar det som att Westerlund menar att varje person kan uppfatta föreningens betydelse för den enskilde agenten som individuell. För någon är föreningen det livet kretsar kring, för någon är föreningen endast en tillfällig avkoppling från vardagslivet. Detta enligt min tolkning.)

Upp till 14 års ålder ska alla som är uttagna till match få vara med och spela. Enda egentliga uttalade talangsatsningen i riktlinjerna gäller de spelare som är uttagna till distriktslagen och säger då att de ska spela på en position som gynnar deras utveckling i distriktslagen. Alla 12- och 13-åringar ska delta i en drogforebyggande studiecirkel. Ett helt avsnitt behandlar även inställningen i föreningen till droger i stort.

Kvarnby tog extern hjälp när man skulle skapa sin policy. Som tidigare nämnts involverade man Skånes FF i sitt arbete.

L: För det är viktigt. Så då hjälpte han oss att komma igång med dom här träffarna och vi hade grupparbete att jobba med tills nästa träff. Sen i det, under tiden vi hade det arbetet så anställde vi Mats, som ungdomsansvarig och han var också sån föreningsutvecklare för Skånes FF... Så han tog ju liksom över. Då behövde vi inte ha den externa hjälpen utan tog hjälp av Mats. Han tog ju över den rollen... Så på sätt och vis har vi ju haft det när vi har arbetat fram det¹⁴³.

Man har alltså förstått att utnyttja de olika former av kapital som Skåneboll har haft. Medvetenheten om policyn för föreningens utveckling av ett grupphabitus har varit stor. Genom att skapa ett väl genomarbetat dokument med tydliga sociala inslag har man dels stärkt gruppens habitus till att vara något mer än en fotbollsförening med ”vinna till varje pris”-mentalitet och dels har man skapat sig själv symboliskt kapital som värdesätts på fler fält än bara fotbollsfältet. Detta märks inte minst genom den massmediala uppmärksamheten policyn har fått.

6.3.3 Konklusion

Återigen visar föreningarna prov på olikheter. Husies policy är ett internt framtaget dokument som endast behandlar åldersgrupperna 5-16 år. Där finns inga riktlinjer och visioner angående föreningens framtid utan endast talangutvecklande åtgärder som dessutom ska ske förvånansvärt tidigt vad gäller åldern på talangerna man avser hjälpa fram. Kvarnby har en policy som består av en erkänd handlingsplan för hela föreningen. De har anlitat extern hjälp för att ta fram dokumentet och har genom detta utnyttjat kapitalet som andra fält(Skånes FF) innehar. Detta dokument har lett till ett nationellt erkännande både på fotbollsfältet och mediafältet. Ledarningsens betydelse för hur policyn ser ut blir, i alla fall för mig, uppenbar. En styrelse som drivs av visioner och som har kontroll över sin organisation ser fördelarna

---

¹⁴³ Intervju Appelgren

med att utnyttja tillgängliga resurser även utanför den egna organisationen. När en organisation är för starkt byråkratiserad försöker den lösa alla frågor på egen hand och utnyttjar inte det symboliska kapital som andra agenter innehar och som finns tillgängligt utan lutar till att lösa det på sitt eget fält. När det då också saknas tydliga riktlinjer och visioner speglar det sig också i att policyn blir mindre genomarbetad. En organisation blir lätt fångad i den byråkratiska apparaten där hjulen mal på som de alltid har gjort och då kan det vara svårt att internt se problemen. Hjälpt utifrån är för det mesta lösningen i detta fall enligt min uppfattning.

7. Sammanfattning

Jag har i mitt arbete försökt att ge svar på ”Hur ser relationen mellan kansli och styrelse i de båda föreningarna ut och vilka effekter har balansen mellan dessa?”, ”Vilka skillnader finns i föreningarnas profil dels gentemot varandra och dels gentemot yttre aktörer i form av fotbollsförbundet och kommunen?” och ”Avspeglar sig eventuella skillnader mellan föreningarna i deras respektive policy?”. För att svara på dessa frågor har jag intervjuat fem personer med kunskaper och insikt om föreningarnas verksamheter de senaste 10-15 åren, jag har studerat deras policydokument och även annat skriftligt material rörande föreningarna. Jag upplever att svaren visar på att föreningarna skiljer sig mycket åt vad gäller interna strukturer och i sin relation till yttre agenter. Förmågan att utnyttja befintligt och tillgängligt symboliskt kapital skiljer också sig mellan föreningarna. Det som Husie IF var bra på för 10 år sedan är det som Kvarnby IK är bra på idag. Detta har lett till att Kvarnby kunnat attrahera nya medlemmar i explosionsartad skala på liknande sätt som Husie gjorde under 80- och början av 90-talet. Husie är lite kaxigare än vad Kvarnby är i alla fall enligt yttre agenter i form av främst kommunen men även om man tolkar deras policys.

Relationen mellan kansli och styrelse är också väldigt olika. Kvarnbys organisation är liten och endast i låg grad byråkratiserad. Detta skapar en god balans i relationen med styrelsen och ger styrelsen stort utrymme att styra föreningen. I Husie är den byråkratiska apparaten mycket större med fler beslutsnivåer och sämre kommunikation som följd. Även en oklar ansvarsfördelning kan skönjas dels när man talar med föreningen själv och dels när man talar med yttre agenter i form av Kvarnby och kommunen.

Föreningarnas skillnader får härigenom effekter för deras policys. Utvecklingen av Kvarnbys policy har varit en framgång mycket tack vare att styrelsen i Kvarnby förstått vikten av symboliskt kapital och ett starkt grupphabitus. Man har i Kvarnby inte dragit sig för att

verkligen utnyttja tillgängliga resurser hos externa agenter till sin egen fördel. Husie har inte gått utanför sitt eget föreningsfält i arbetet med sin policy. Detta avspeglar som jag tolkar det deras byråkratisering och deras kaxighet. Lösningen finns enligt Husie internt och i kombination med avsaknaden av det starka symboliska kapital fd ordföranden hade blir effekten en tunn policy som endast behandlar den direkta tränings- och tävlingsverksamheten.

Litteraturförteckning

- Andersson Helge och Jönsson Ingvar (red.), "Husie IF – 10 år 1949-1959", Forssells Boktryckeri AB, Sverige 1959
- "Blå Tråden", Kvarnby IK, Sverige 2005
- Bourdieu, Pierre, "Kultur och kritik", Daidalos AB, Sverige 1997
- Broady, Donald och Palme, Mikael, "Inträdet. Om litteraturkritik som intellektuellt fält", i Broady, Donald (red.), "Kulturens fält", Daidalos AB, Sverige 1998
- Broady, Donald, "Sociologi och epistemologi: om Pierre Bourdieus författarskap och den historiska epistemologin", HLS Förlag, Sverige 1999
- Collins, Randall, "Max Weber; A Skeleton Key", Sage Pubns, UK 1986
- Davies, Karen, "Närhet och gränsdragning" i Sjöberg, Katarina (red.), "Mer än kalla fakta", Studentlitteratur, Sverige 1999
- "Ett ögonblick Bo-Arne Nilsson", Sydsvenska Dagbladet, 8 sep 2005
- Goffman, Erving, "Jaget och maskerna", Doubleday & Company INC. USA 1994
- Holme, Idar Magne och Krohn Solvang, Bernt, "Forskningsmetodik", Studentlitteratur, Sverige 1991
- "Husie IF – Utbildningsplan" Husie IF, Sverige 2005
- Johnsson, Rolf, "Med gröna ögon" i Lynard, Kent (red.), "Årsboken -99", Stigs tryckeri, Sverige 1999
- Kallinikos, Jannis, "The Social Foundations of the Bureaucratic Order", SAGE, UK 2004
- Marx, Karl, "Kapitalet, Supplement; kritik av den politiska ekonomin", A-Z förlag, Sverige 1985
- Möller, Ola "Männen i svart – En studie i fotbolldomarteamets samarbetande och agerande utifrån Erving Goffmans dramaturgiska teorier" Lunds Universitet, Sverige 2004
- Persson, Gunnar, (red.) "Årets fotboll", Strömberger/Brunnhages, Sverige 1976-1999
- Peurell, Erik, "Agent och struktur i det litterära fältet; Två fallstudier: Jan Fridegård och Jan Wictor", i Broady, Donald (red.), "Kulturens fält", Daidalos AB, Sverige 1998
- "Prisa Maradona", Aftonbladet 1 nov 2002
- Ritzer, George, "Sociological Theory", The MacGraw-Hill Companies INC. USA 1996
- "Svenska akademins ordbok på Internet", <http://g3.spraakdata.gu.se/saob 2006-05-15>
- "Tänkare som satt djupa spår", Sydsvenska Dagbladet, 31 jan 2002
- "Årets förening 2004: Kvarnby IK", www.svenskfotboll.se 2006-05-15

Weber, Max, ”Ekonomi och Samhälle; Förståendesociologins grunder; Politisk sociologi”
volym 3, Grahns Boktryckeri AB, Sverige 1987

www.broadly.se 2006-05-15

www.husieif.com 2006-05-15

www.kvarnbyik.se 2006-05-15

www.landskronabois.com 2006-05-15

www.malmo.se 2006-05-15

www.skaneboll.se 2006-05-15

www.svenskfotboll.se 2006-05-15

Bilaga 1

Begreppsförklaring:

O, J, K, P-O, L och R – Förnamnen på informanterna i citat samt mitt eget förnamn **Ola**.

Div – Fotbollen är uppdelad i seriesystem som går från Allsvenskan och Superettan ner till ett divisionssystem som sträcker sig ner till division sju i Skåne. Divisionsnivån brukar utskrivas med romerska siffror. Division 3 blir således på fotbollsspråk div III.

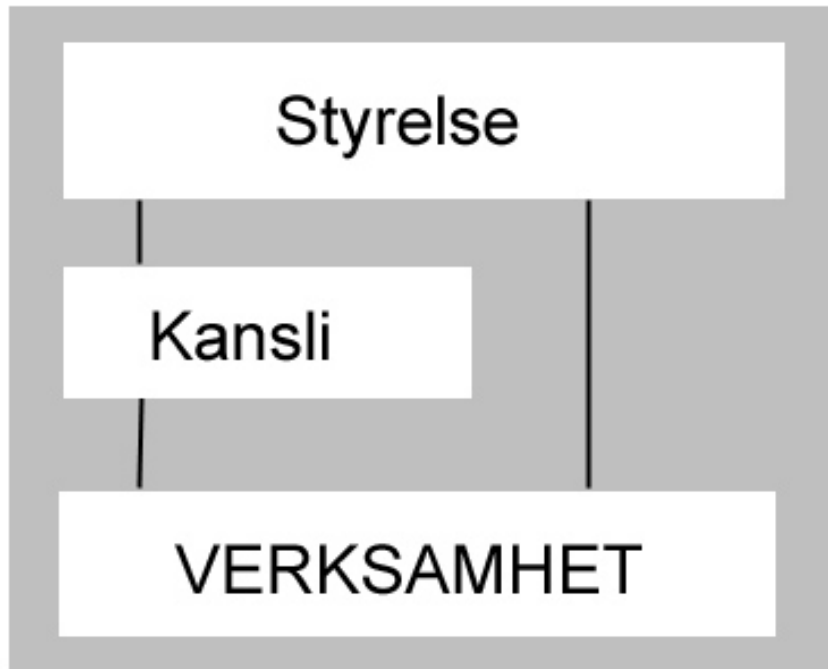
Skånes FF – Skånes fotbollförbund, även kallat ”Skåneboll”. Handlägger samtliga seriesystem från ungdomsserier upp till och med division IV-nivå. Har sitt kontor på samma idrottsplats som Husie IF och Kvarnby IK, dvs ute på gamla Lv4-området i Malmö.

Svenska FF – Svenska fotbollförbundet är det nationella förbundet som handlägger division III och uppåt. Har även hand om landslagsfotbollen. Har sitt huvudkontor i Solna.

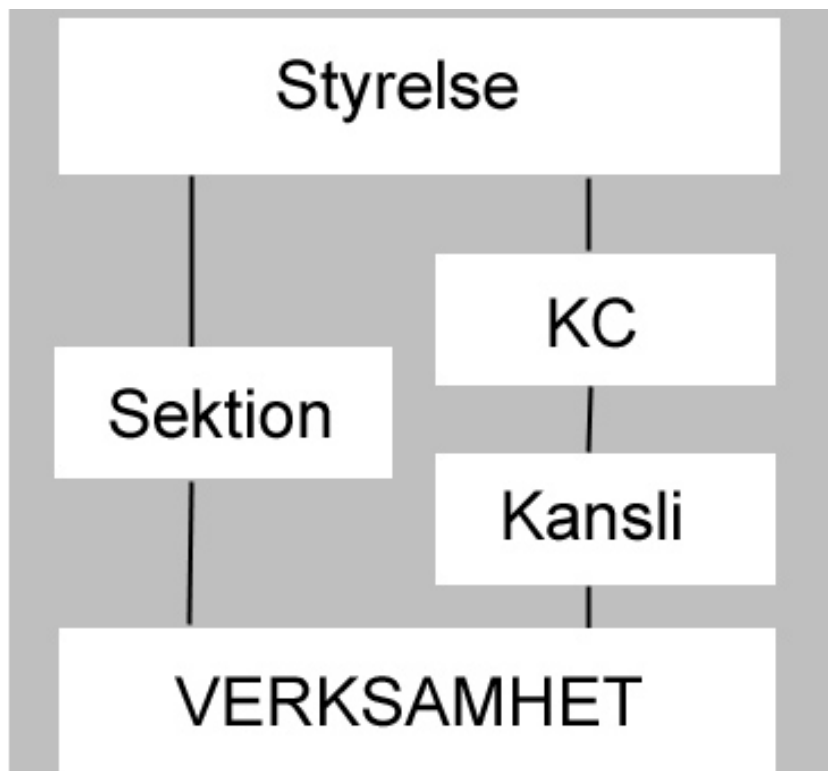
Husie – Husie är namnet på en mycket expansiv stadsdel i sydöstra Malmö. Stadsdelen består till största del av villaområden.

Bilaga 2

Kvarnby IK:s organisation

Husie IF:s organisation

Bilaga 3

Intervjuguide

Dagens förening

- Hur ser den ut?
- Vem är drivande
- Största utmaningar
- Mål
- Dam/Herrprofil, konflikter?
- Konflikter inom föreningen
- Konflikter gentemot andra aktörer, föreningar, kommun, förbund?
- Styrkan med kanslist
- Styrelsens arbete

Förr och nu

- Vad skiljer dagens förening från förr?
- Hur skiljer den sig?
- Bättre förr?
- Stor omsättning på förtroendevalda?
- Vad har påverkat förändringen?
- Hur har ni vuxit? Var kommer medlemmarna ifrån?

Yttre/inre krafter

- Vilka aktörer är viktigast för klubben? Förbund, kommun, klubbar, personer?
- Reformarbete, initierat av egna leden eller av yttre aktörer?
- Ekonomin, förändrad?
- Policyarbete? Finns det, har det funnits, hur har det uppkommit och drivits?

Idrottsplatsen

- Nöjda med faciliteterna?
- Tillräckligt med planer?
- Hur är det att dela?
- Konflikter/störningsmoment?
- Grannsämjan?

Bilaga 4

Intervjuguide - förr

Förening

- Hur såg den ut? Vilka divisioner?
- Vem var drivande
- Största utmaningarna
- Mål, ambitioner, blev dom uppfyllda?
- Dam/Herrprofil, konflikter?
- Konflikter inom föreningen
- Konflikter gentemot andra aktörer, föreningar, kommun, förbund?
- Kansliets framväxt.
- Styrelsens arbete

Förr och nu

- Vad skiljer dagens förening från förr?
- Hur skiljer den sig?
- Bättre förr?
- Stor omsättning på förtroendevalda?
- Vad har påverkat förändringen? Ändrade mönster, tankegångar?
- Hur ville ni växa? Var kom medlemmarna ifrån?

Yttre/inre krafter

- Vilka aktörer var viktigast för klubben? Förbund, kommun, klubbar, personer?
- Reformarbete, initierat av egna leden eller av yttre aktörer?
- Ekonomin, förändrad? Ansvarskänslan?
- Policyarbete? Hur gick tankarna?

Idrottsplatsen

- Nöjda med faciliteterna?
- Tillräckligt med planer?
- Hur var det att dela? Hur kändes grannens närvaro? Kvarnbys framväxt, hur påverkade den?
- Konflikter/störningsmoment?
- Grannsämjan?

Bilaga 5

Intervjuguide - kommunen

Dagens föreningar

- Hur ser den ut?
- Vem är drivande
- Största utmaningar
- Mål
- Dam/Herrprofil, konflikter?
- Konflikter inom föreningen
- Konflikter gentemot andra aktörer, föreningar, kommun, förbund?
- Styrkan med kanslist, har du någon kontakt där?
- Styrelsens arbete, har du någon kontakt där?

Förr och nu

- Vad skiljer dagens föreningar från förr?
- Hur skiljer den sig?
- Bättre förr?
- Stor omsättning på förtroendevalda?
- Vad har påverkat förändringen?
- Hur har dom vuxit? Vem har vuxit? Hur upplever ni tillväxten?
- Var kommer medlemmarna ifrån?

Yttre/inre krafter

- Reformarbete, något ni märkt av?
- Ekonomin, förändrad?
- Policyarbete? Era krav vilka är dom?

Idrottsplatsen

- Hur tillmötesgår ni?
- Tillräckligt med planer?
- Upplever ni några konflikter?
- Grannsämjan?